

LANDGOED NYENRODE

ANNO 2030 2.0

JO COENEN ARCHITECTS & URBANISTS

Het landgoed Nijenrode, op en rond de fundamenteën van het middeleeuws kasteel, wijkt qua ontstaansgeschiedenis af van de andere historische buitenplaatsen aan de Vecht en neemt daardoor een bijzondere plaats in. Het is een zogenaamd ontginningslandgoed, waarbij de landeigenaar de gronden in cultuur bracht voor bosbouw of als landbouwgrond. In de loop van de tijd heeft het landgoed diverse vernieuwingen en aanpassingen ondergaan, maar de structuur van het landgoed is zeer gaaf bewaard gebleven.

Sinds 1948 is de Universiteit gevestigd op het Landgoed. De ontwikkelingen van de onderwijs- en campusbebouwingen hebben geleid tot een optelsom van gebeurtenissen, waardoor verstrooiing in het landschap is ontstaan. Met de voorgestane uitbreiding en sanering ligt daar een enorme kans. Onderlinge verbindingen en samenhang tussen de gebouwen kunnen worden gemaakt, waar de campus als geheel kan profiteren van het landgoed.

Zorgvuldig gecomponeerd samenspel tussen bebouwing en landschap geven het landgoed status en monumentaliteit. Het zijn deze kwaliteiten waar dit BKP op voort wil bouwen om Nyenrode opnieuw in zijn statuur te voorzien.

BEELDKWALITEITSPLAN

Universiteit NYENRODE

Stichting Nyenrode
Postbus 130
3620 AC Breukelen

Gemeente Stichtse Vecht
Markt 13
3621 AB Breukelen

Jo Coenen Architects & Urbanists
Keizersgracht 126
1015 CW Amsterdam

INLEIDING

De rapportage die voor u ligt is het Beeldkwaliteitsplan Universiteit Nyenrode (BKP) behorend bij de Ruimtelijke Visie Universiteit Nyenrode, vastgesteld mei 2012. Hierin is verdere studie gedaan naar de amendementen, opmerkingen en reacties die zijn gemaakt door verschillende belanghebbenden en partijen zoals provincie, gemeenteraad, welstand en klankbordgroep. Er heeft een verfijningsslag plaatsgevonden, wat heeft geresulteerd in een op onderdelen aangepast plan.

Deze uitwerking van de visie is vertaald naar een Beeldkwaliteitsplan (BKP) Het eerste concept hiervan is voorgelegd aan projectgroep, stuurgroep, klankbordgroep en provincie. Dit document is een tweede concept dat in de komende weken opnieuw aan deze belanghebbenden zal worden voorgelegd. Met de aanvullingen uit deze gesprekken is het BKP uiteindelijk gecompleteerd tot een definitieve versie.

Het BKP is een toetsingskader en leidraad voor architecten en maakt deel uit van het bestemmingsplan. Het beschrijft de gewenste beeldwaarde van de bebouwing in relatie tot het monumentale landgoed Nijenrode. Het stelt randvoorwaarden en geeft ontwerprichtlijnen aan de tuin- en parkaanleg, en de relatie tussen de bebouwing en haar omgeving. Het vormt een leidraad voor de landschappelijke inrichting en de basis voor toetsing van de saldo-benadering.

Versie 3.3
22 september 2017

JCAU Prof. Jo Coenen
ir. Luciënne Bregman
ir. Mark Haenen
ir. Willem Lucassen
ir. Anne Snijders
ir. Saline Verhoeven

INHOUDSOPGAVE

1	Context
	1.1 Plankaart Visiedocument
	1.2 Amendement
	1.3 Nieuwe plankaart
	1.4 Kleur
	1.5 Vlekkenkaart bestemmingsplan
	1.6 Benoeming van de gebieden
2	Gelaagdheid van het landschap
	Karakteristiek en kwaliteit
	2.1 Culthuurhistorie / parkaanleg
	2.2 Ruimtelijk Landschap (kamer / rand en compositie)
	2.3 Flora / fauna / EHS -Saldobenadering
	2.4 Monumenten, typologie en samenhang
3	Ontwerp in planlagen
	3.1 Positionering Universiteit
	3.2 Intensivering aan de centrale as
	3.3 Landschappelijk kader
	3.4 Formeel en informeel patroon
	3.5 Parkeren in coulisselandschap
4	Stedenbouwkundige entiteiten
	4.1 Monumentaal ensemble
	4.2 Academisch hart
	4.3 Belofte in de Kanaalzone
5	Definitie van de opgaven
	5.1 Bebouwingsvelden
	5.2 Knopen
	5.3 Algemene beeldkwaliteit en materialisatie van de architectuur
	5.4 Koetshuisvleugel in monumentaal ensemble
	5.5 Forum gebouw in academisch hart
	5.6 Mensa aan de centrale as
	5.7 Verlengde as naar Kanaal
	5.8 Geclusterde campusbebebouwing in het groen
	5.9 Sport en ontspanning rondom de vijver
	5.10 Nieuwe entree

1

CONTEXT

1.1 VERTREKPUNT VISIEDOCUMENT 2012

Basisdocument voorafgaand aan het BKP bestaat uit het Visiedocument "Ruimtelijke Visie Universiteit Nyenrode" dd 2012. Deze visie heeft willen voorzien in het geven van inzicht omtrent de uitbreidingscapaciteit van de Universiteit Nyenrode en het verstevigen van de samenhang op de Universiteitscampus. De basis van de visie bestaat uit een gelaagde opbouw, die ruimte biedt voor uitbreiding, binnen een versterkt landschappelijk kader. De visie bood niet op alle onderwerpen volledige zekerheid. In de visie zijn enkele opgaven benoemd die na vaststelling van de visie onderwerp zijn van nadere uitwerking. Dit heeft vooral betrekking op de opgave van de Provincie ten aanzien van de invulling van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Wel zijn bij deze opgaven een voorzet voor de invulling gemaakt en de belangrijkste uitgangspunten benoemd.

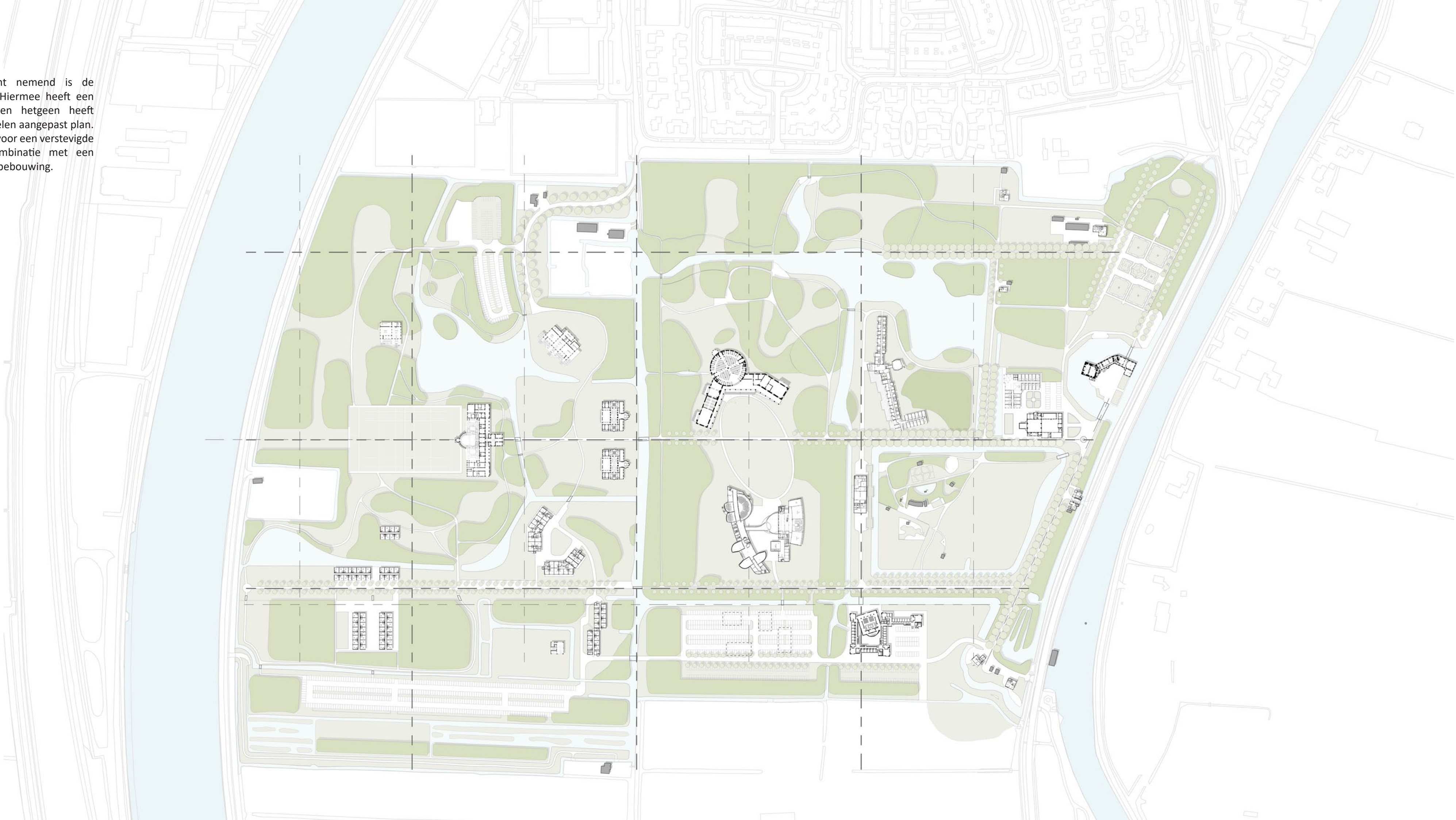
Bij de vaststelling van de Ruimtelijke Visie is door de gemeente Stichtse Vecht een amendement aangenomen. Hierin is opgenomen dat in veld C3 de komende 10 jaar niet gebouwd mag worden, inclusief een nut en noodzaak verplichting, wat betekent dat deze plek de laatst bebouwbare plek op het terrein zal zijn. Ter compensatie is een zoekgebied onderwijsgerelateerde bebouwing in de Kanaalzone aangegeven met een bouwhoogte tot 21m.

1.3 NIEUWE PLANKAART
MET RUIMTELIJKE INTENTIE

Voorliggende punten in acht nemend is de visiekaart verder ontwikkeld. Hiermee heeft een verfijningsslag plaatsgevonden hetgeen heeft geresulteerd in een op onderdelen aangepast plan. Het plan voorziet in richtlijnen voor een verstevigde landschappelijke basis in combinatie met een zorgvuldige compositie van de bebouwing.

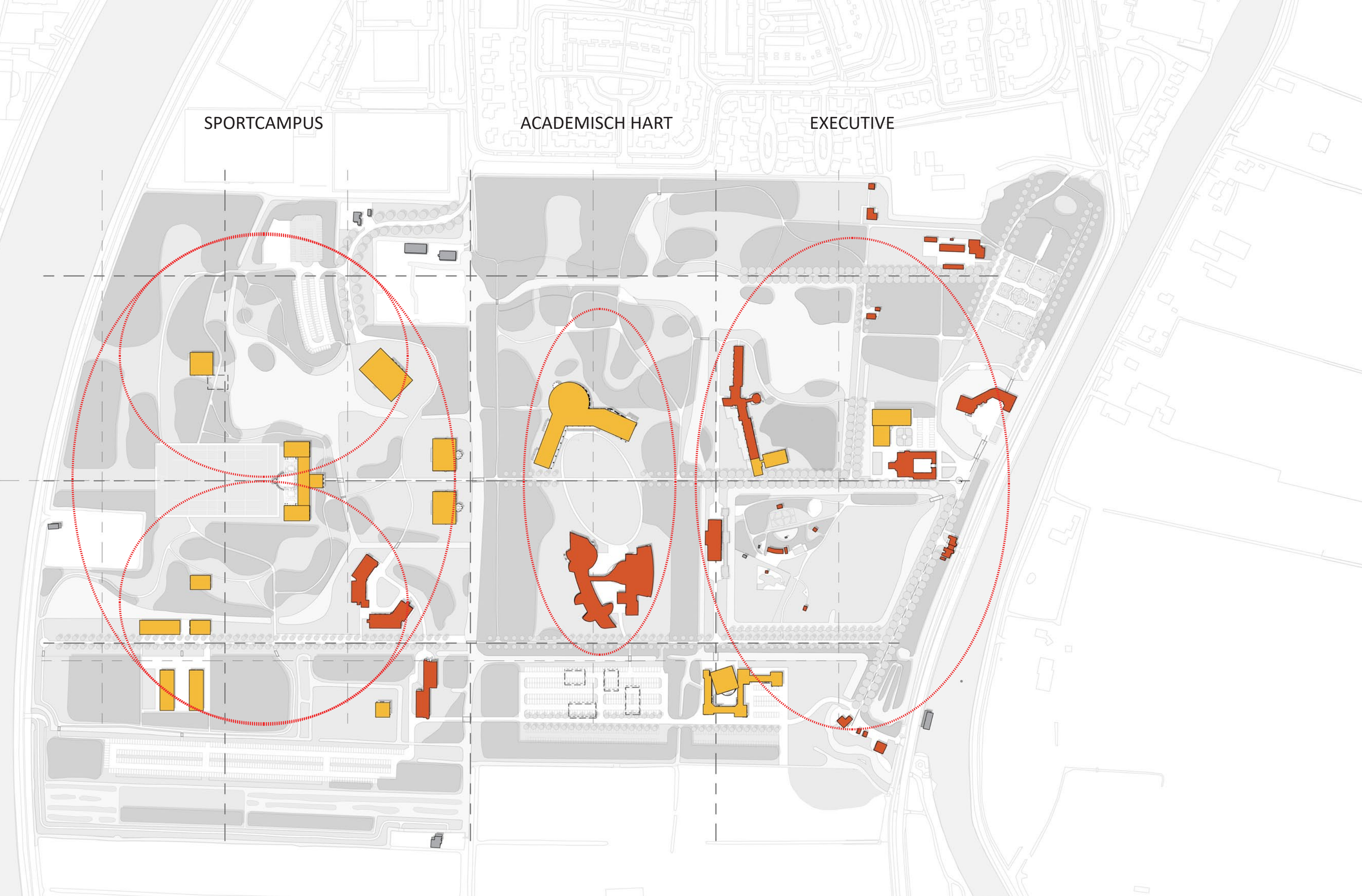

1.4 KLEUR

Samenvallend met het landschappelijk kader kent de campus straks drie programmatische karakteristieken:
Het executive gedeelte aan de monumentale Vechtzijde, centraal gelegen het Academisch hart met de belangrijkste onderwijsgebouwen en in de Kanaalzone de sportcampus.

bestaand

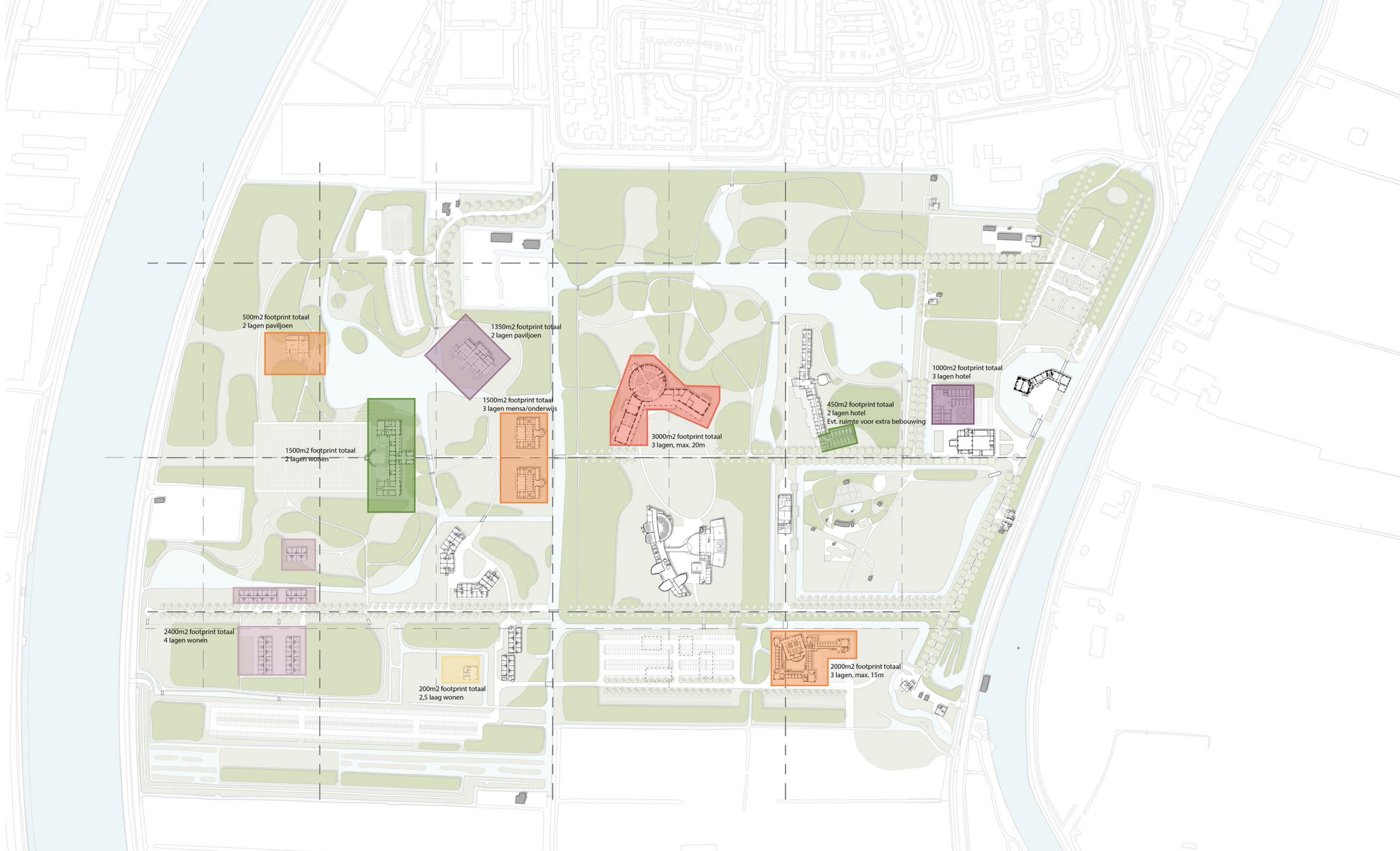
nieuw

1.5 VLEKKENKAART BESTEMMINGSPLAN

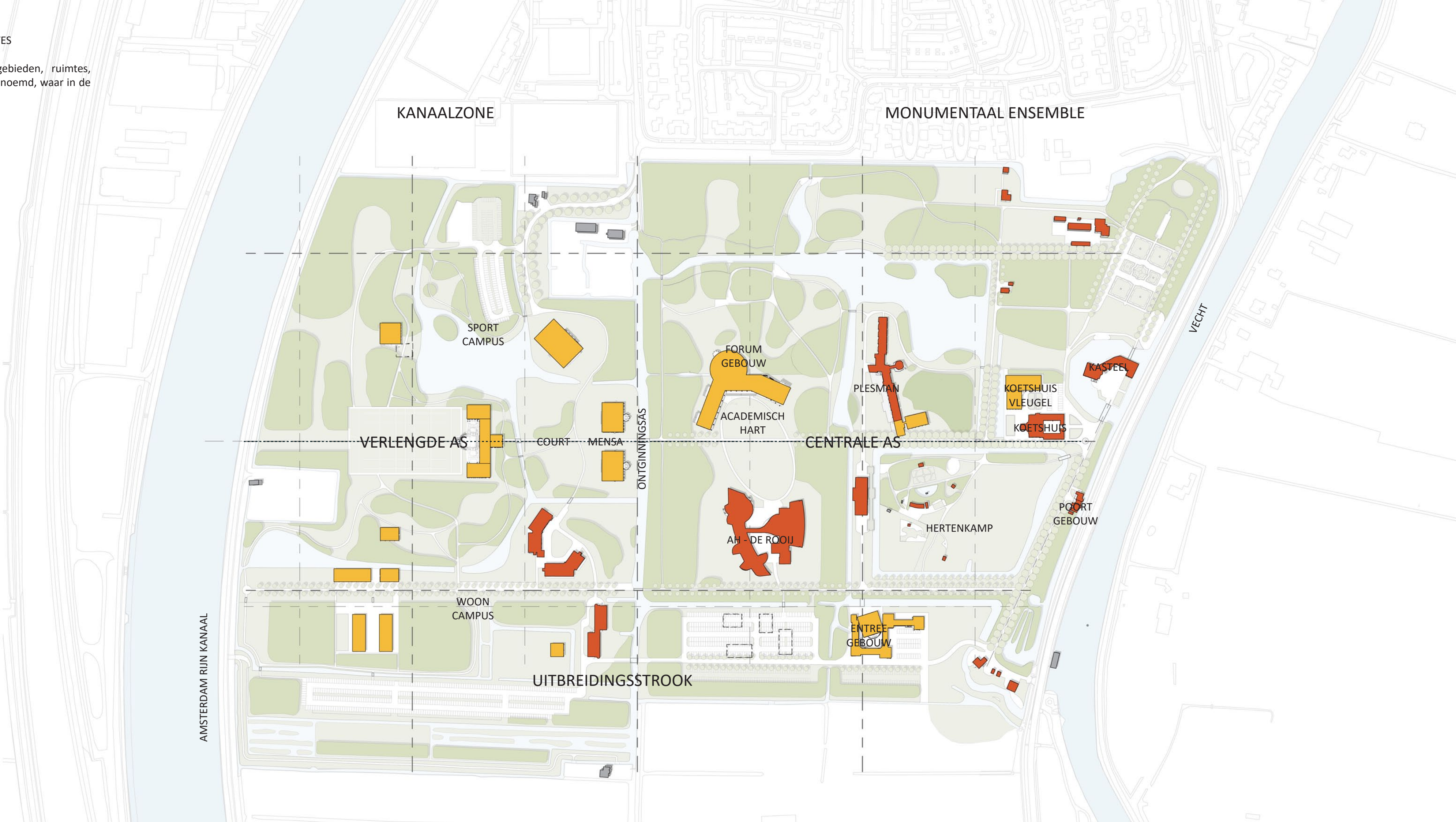
Het bestemmingsplan voorziet in een aantal bouwvlekken - zogenaamde zoekgebieden - waarin toekomstige opgaves, in afstemming met de bijbehorende gebouwelijke en landschappelijke randvoorwaarden, kunnen worden uitgewerkt. Dit alles in samenhang met het stedenbouwkundig kader voor het landgoed, dat voorziet in een samenhangend toekomstbeeld voor Business Universiteit Nyenrode.

1.6 BENOEMING VAN DE RUIMTES

Op deze kaart worden de gebieden, ruimtes, gebouwen, plekken en lanen genoemd, waar in de tekst naar wordt verwezen

2

GELAAGDHEID VAN HET LANDSCHAP

KARAKTERISTIEK EN KWALITEIT

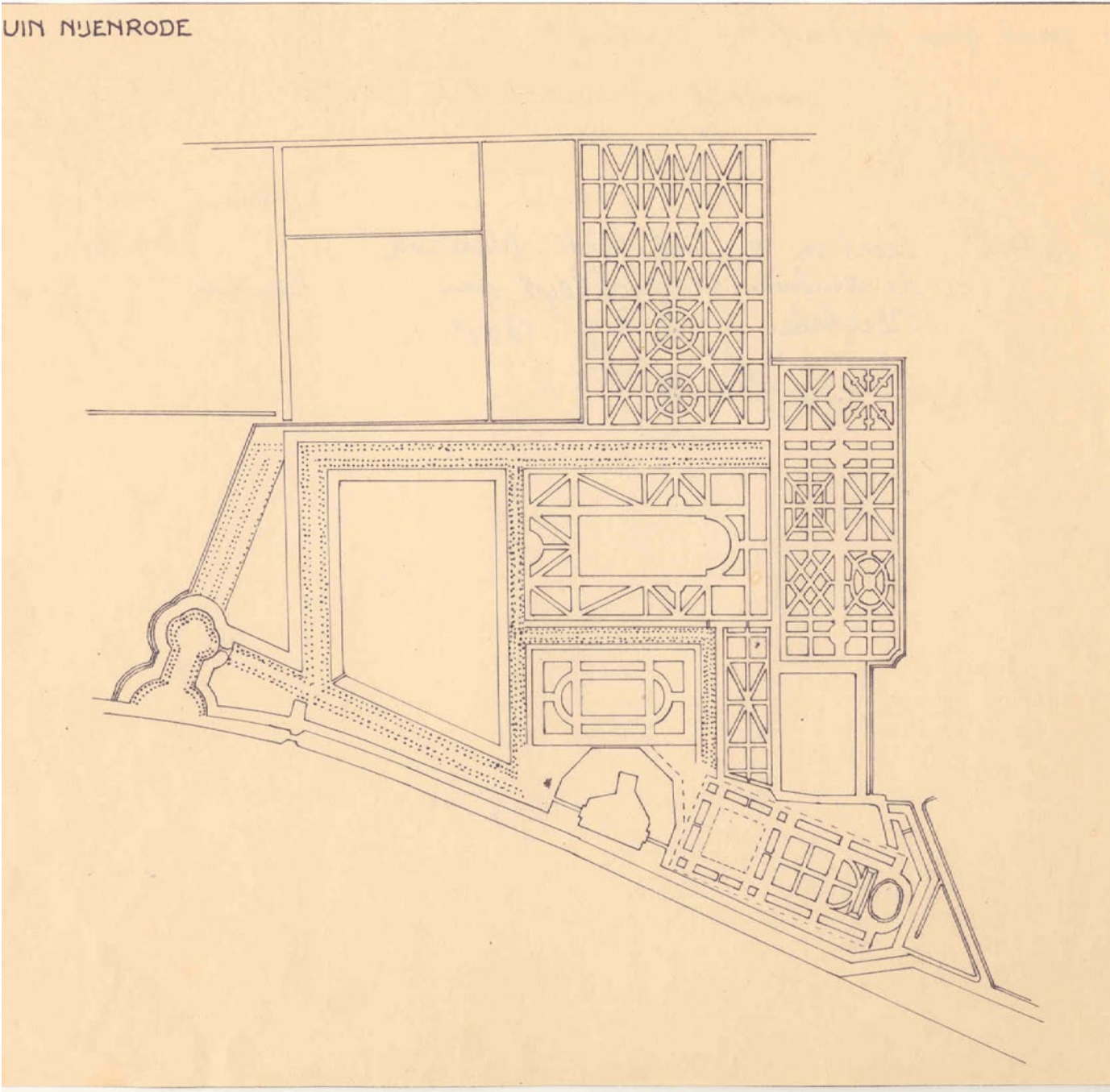

2.1 CULTUURHISTORIE EN PARKAANLEG

Oriëntatie op de Vecht

Voor de positionering van Universiteit Nyenrode zijn de oriëntatie op de Vecht en de prestigieuze uitstraling van het landgoed van wezenlijk belang. De oorsprong en ontwikkeling van de buitenplaats zijn hiervoor bepalend geweest. Kasteel Nijenrode is in de 13e eeuw op een strategische plek op de westelijke oeverwal aan de Vecht gesticht. Op en rond de fundamenteën van dit middeleeuws kasteel is het landgoed Nijenrode ontstaan. Vanaf de 17e eeuw, met de aanleg van de siertuinen, heeft het landgoed haar kenmerkende prestigieuze status en rijke uitstraling gekregen. Dit werd nog eens versterkt door het ontwerp van de toegangsdreef en het ophogen van de toren. Het koetshuis is van latere datum.

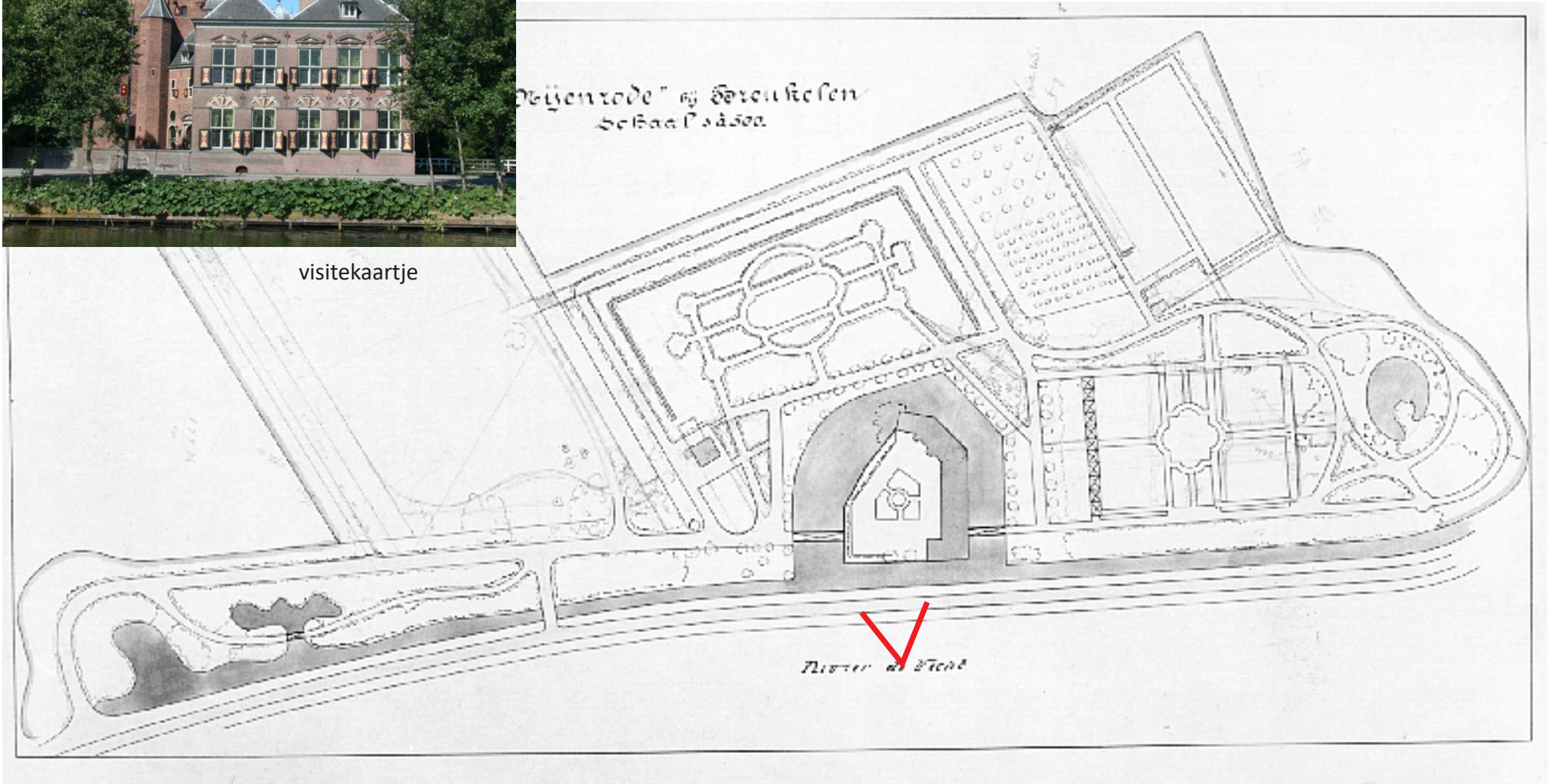
In het vernieuwingsplan van Springer en Copijn uit begin van de 20e eeuw kreeg de tuin- en parkaanleg een impuls en de nu zo kenmerkende verfijning. De ‘pronkentree’, de toegangsdreef die op de poort van het kasteel uit komt, vormt een belangrijk onderdeel van dit vernieuwingsplan. De oriëntatie van het landgoed op de Vecht is met dit ontwerp verder uitgebouwd.

1648 De Roy

visitekaartje

Springer / Copijn

Monumentale entree

Kenmerkend voor de entreezone is de indirecte wijze waarop de bebouwing, middels een poort, een voorplein of een binnenplein, aan de lanen verbonden is. Hierdoor ontstaat de karakteristieke stapsgewijze inleiding naar het grote gebaar. De tuinsieraden, beelden en vazen die deels later (na 1930) zijn toegevoegd, verschaffen de bebouwing een gedetailleerde voorgrond en verfijnen en verrijken het beeld en de beleving van het landgoed. Dit gegeven ondersteunt het monumentale karakter van het landgoed Nijenrode.

gelaagde opbouw zowel in landschap als in bebouwing

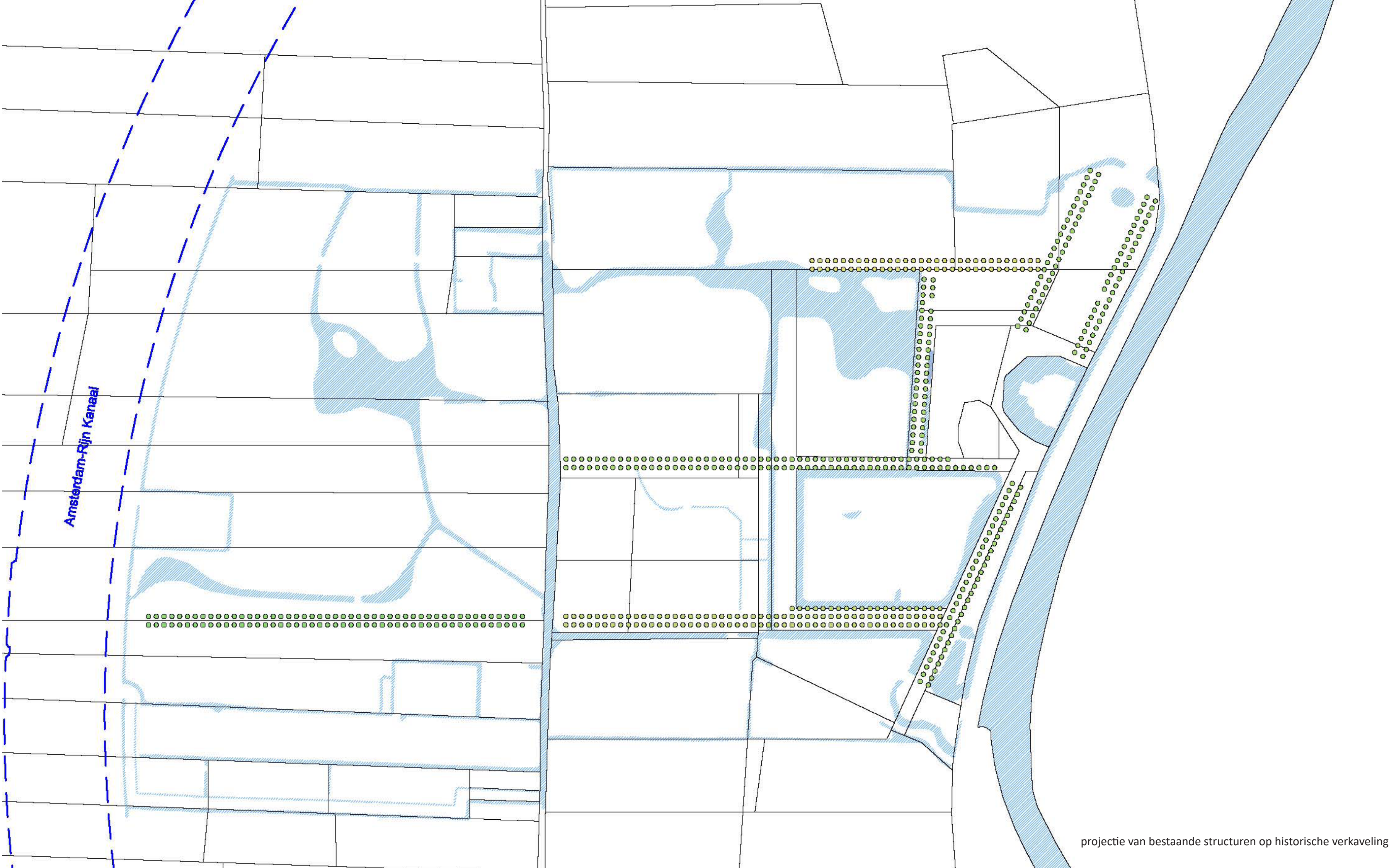

Gave structuren

Niet alleen ontwerpingsrepen hebben het landgoed haar kenmerkende gelaagdheid gegeven. Het zijn allereerst de fysieke condities van het rivierlandschap van de Vecht geweest die de ruimtelijke verschijningsvorm van het landgoed bepaald hebben. Zo is het kasteel Nijenrode gesticht op de zand- en kleiafzettingen naast de rivier. Ook de eerste uitbreidingen van het landgoed hebben op deze stevige ondergrond plaats gevonden. De oorspronkelijke landschapontginningsas, de Otterspoorbroekse wetering op de overgang naar het nattere veengebied, vormt de scheiding tussen de monumentale tuin- en parkaanleg en de uitbreiding uit 1975.

Het landgoed Nijenrode, op en rond de fundamenteën van het middeleeuws kasteel, wijkt qua ontstaansgeschiedenis af van de andere historische buitenplaatsen aan de Vecht en neemt daardoor een bijzondere plaats in. Het is een zogenaamd ontginningslandgoed, waarbij de landeigenaar de gronden in cultuur bracht voor bosbouw of als landbouwgrond. In de loop van de tijd heeft het landgoed diverse vernieuwingen en aanpassingen ondergaan, maar de structuur van het landgoed is zeer gaaf bewaard gebleven. Siertuinen van Copijn en Springer, op basis van de renaissance aanleg uit de 17e eeuw, en ook de half landschappelijke vijverpartij voegen zich naar de middeleeuwse verkaveling. In de structuur van de lanen en de waterlopen is het historische verkavelingspatroon nog steeds te herkennen. De laan aan noordzijde van de vijver versterkt dit ruimtelijk. Binnen de structurele dragers liggen verschillende landschappelijke kamers met een eigen karakter.

projectie van bestaande structuren op historische verkaveling

2.2 RUIMTELIJK LANDSCHAP

Omzoomde kamers

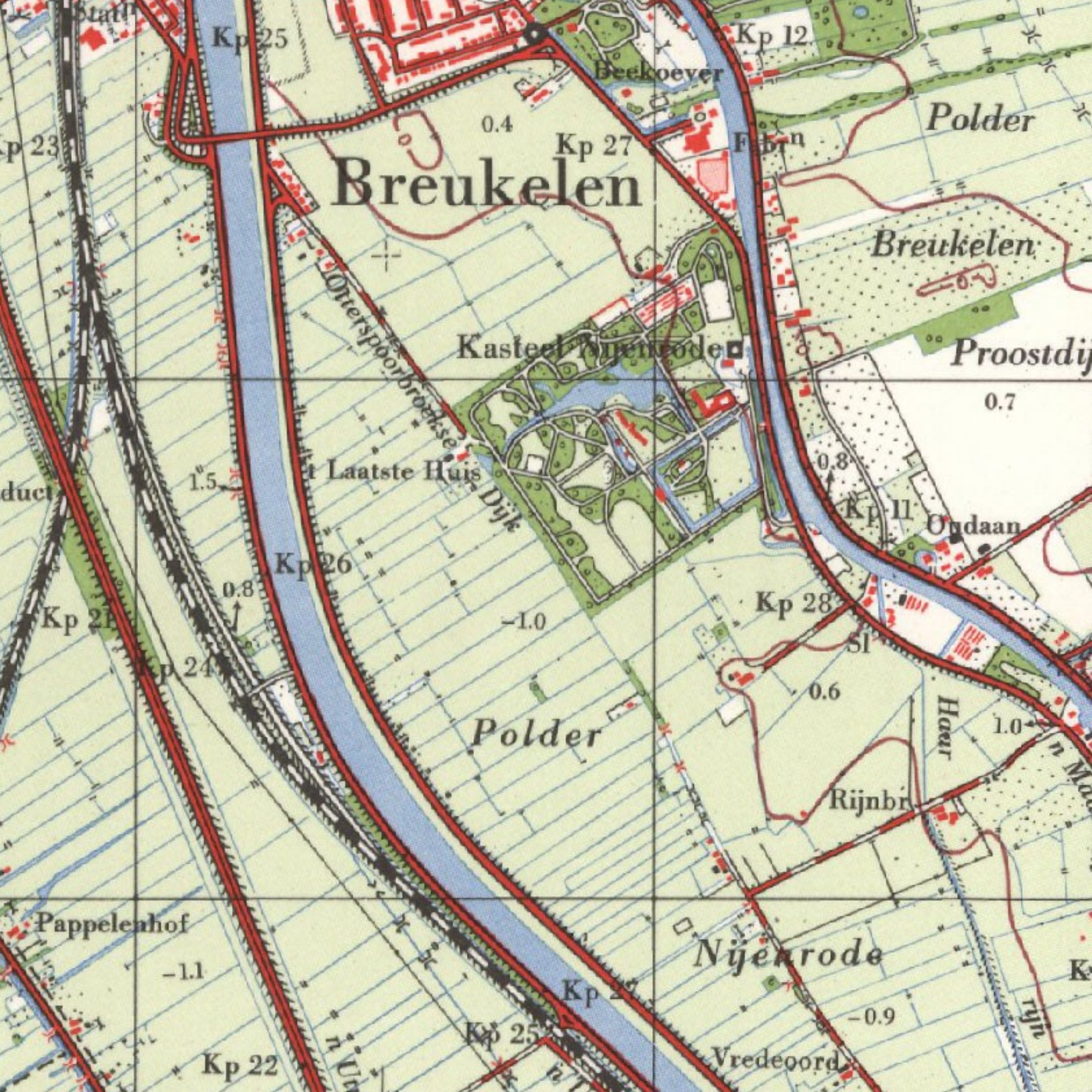
Waar in het begin kasteel en landgoed op de Vecht georiënteerd waren is bij de latere uitbreiding nadrukkelijk gekozen de tuinen af te schermen van hun omgeving. Dit heeft geresulteerd in omzoomde kamers. Variatie in kleur en textuur in de dichte beplantingsrand geven de park- en tuinaanleg reliëf en een rijk karakter. Waardevol is de verscheidenheid van de kamers. Soms is de ruimte zelf, de bloemrijke weide, beeldbepalend. Een andere keer bepaalt de vijver het beeld van de kamer of, in het geval van het Plesmangebouw, rijst de bebouwing uit het landschap op. In een aantal gevallen is er een laag aan toegevoegd. Zorgvuldig geplaatste solitaire bomen geven diepte aan de kamer. De bomen vormen de voorgrond, de bebouwing en functionele invulling van de kamer de achtergrond. De opbouw met omzoomde kamers is een van de beeldbepalende karakteristieken van het landgoed.

Randen

Een rand van opgaande, dichte beplanting maakt het landgoed los van het polderlandschap. Subtiële doorkijken geven zicht op het afwisselende coulisselandschap van de omgeving. Een dichte bosstrook parallel aan de landschapsontginningsas vormde lange tijd het kader van het landgoed en rand aan de polder. Nu markeert de bosstrook de overgang naar uitbreiding in de kanaalzone.

subtiële doorkijk door parkbos naar polderlandschap

Compositie en enscenering

Zorgvuldig gecomponeerde zichtlijnen op de bebouwing of omgeving geven het landgoed status en monumentaliteit. Allereerst is daar de toegangsdreef. Komend van uit het poortgebouw geeft de entreelaan zicht op de monumentale poort met daarachter het kasteel. De diagonaal over de vijver is gericht op de toren van het kasteel. Op de voorgrond is in de lijn een opvallende struik geplaatst met witte bloesem in het voorjaar en een opvallende herfstkleur. Deze beplanting ondersteunt de belangrijke zichtlijn naar het kasteel. Deze manier van benadrukken van cruciale plekken zetten we in om de bebouwingspool in de kanaalzone sterker bij het landgoed te betrekken en de centrale positie van het nieuwe forumgebouw te benadrukken.

potentiele ruimtes om in de nieuwe compositie te versterken

voorbeeld van sterke bestaande enscenering vijver, begroeiing en kasteel

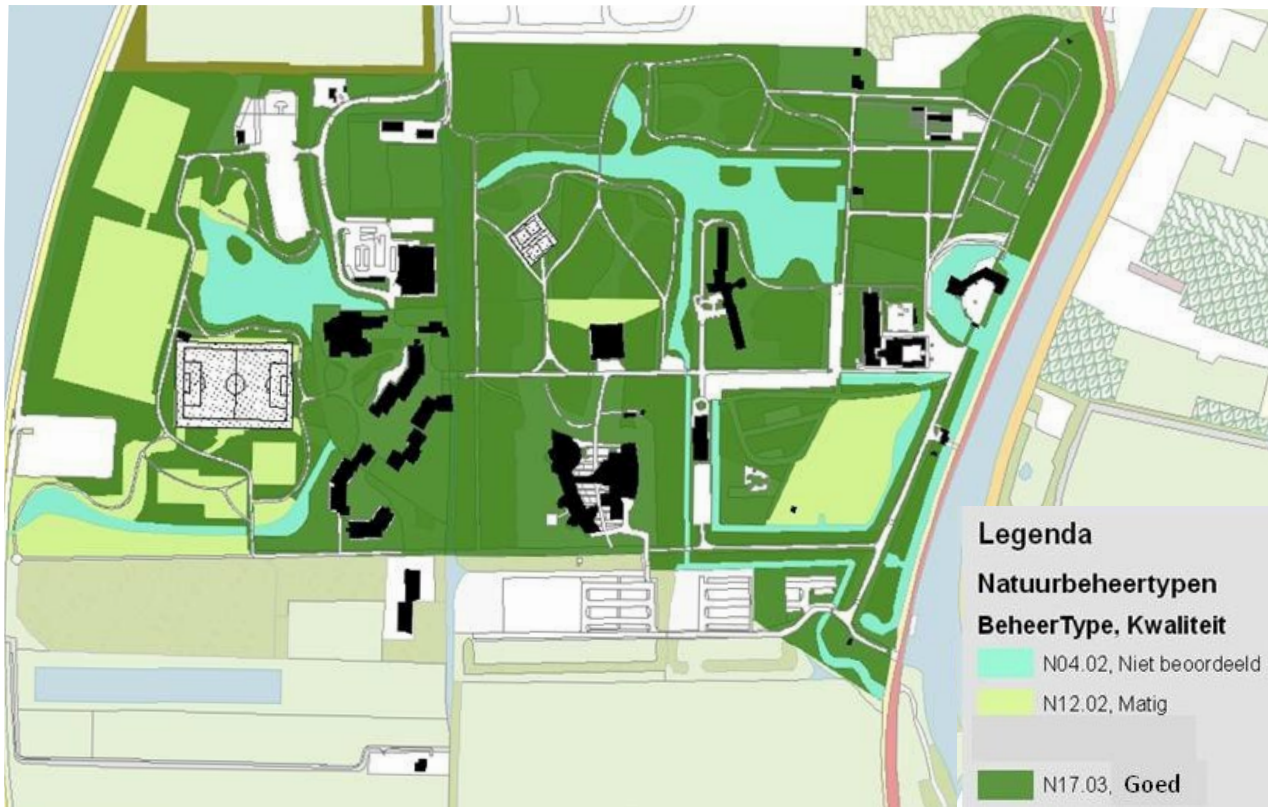

2.3 FLORA / FAUNA / EHS - saldobenadering

De Ruimtelijke Visie voor Nijenrode (maart 2012) schetst de kaders voor een aantal ruimtelijke ontwikkelingen die in de komende periode van 20 jaar plaats zullen vinden. Deze ontwikkelingen zijn nodig om de kwaliteit van de voorzieningen van Nijenrode als onderwijsinstituut en als landgoed ook in de toekomst veilig te stellen. Tegelijkertijd brengen de huidige ruimtelijke kwaliteit en de landschappelijke en natuurwaarden van het landgoed mee, dat ingrepen binnen het landgoed op een zeer zorgvuldige manier moeten worden ingepast.

Het landgoed herbergt hoge natuurwaarden die passen bij de ouderdom van het landgoed. De afwisseling van oud bos en bomen, laanbeplanting, water en oevers en (nat) grasland en jonger bos (in het westelijke deel) maakt het een geschikt leefgebied voor een groot aantal plant- en diersoorten. Het landgoed vormt een belangrijke kern binnen de ecologische structuur tussen de Venen en de Vechtplassen. Een deel van het landgoed is aangewezen binnen het Natuurnetwerk Nederland (Ecologische HoofdStructuur). Het gebied functioneert voor veel soorten als rustgebied en als stepping stone voor dieren, waaronder verschillende soorten vleermuizen en diverse vogelsoorten, die zich verplaatsen tussen deze gebieden. Een groot deel van deze soorten is beschermd in het kader van de Flora- en faunawet (vanaf 1 januari 2017 Wet Natuurbescherming). Om te voorkomen dat nieuwbouw leidt tot significante aantasting van de ecologische waarden die het landgoed vertegenwoordigt, zijn maatregelen nodig om de negatieve effecten van de voorziene nieuwbouw zoveel mogelijk te beperken en te verzachten (mitigeren).

Buiten de bestaande gebouwen bestaat het gebied voor het overgrote deel uit park. Als onderdeel van de voorziene ingrepen met nieuwbouw kunnen in de toekomstige situatie ook de natuurwaarden verder worden versterkt en beschermd. Dit geldt met name voor de (interne) samenhang tussen de verschillende elementen en de aansluiting van het landgoed op de omgeving. Daarnaast wordt een aantal maatregelen voorgesteld om in het westelijke deel de natuurwaarden door gericht beheer te versterken.

Natuurtypen landgoed Nijenrode.
Bron: Natuurbeheerkaart 2013, provincie Utrecht.

Saldobenadering voor ingrepen in het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: EHS):

Voor het NNN geldt als algemeen uitgangspunt dat ingrepen binnen het NNN niet zijn toegestaan als deze leiden tot significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN, tenzij sprake is van een groot maatschappelijk belang en er geen sprake is van een reëel alternatief. Dit wordt ook het Nee, tenzij beginsel genoemd. Het provinciaal beleid ten aanzien van het NNN biedt een aantal mogelijkheden om ruimtelijke ingrepen binnen het NNN mogelijk te maken. In overleg met de provincie Utrecht is voor Nijenrode gekozen voor de Saldo-benadering. De saldobenadering mag worden toegepast als er sprake is van een combinatie van projecten of handelingen, die tevens tot doel hebben de kwaliteit en/of kwantiteit van het NNN op gebiedsniveau per saldo te verbeteren. Voorwaarde daarbij is dat zowel de kwaliteit als de kwantiteit van natuur gewaarborgd is.

Relatie Ruimtelijke Visie, Beeldkwaliteitplan en Saldotoets

In 2012 is een Ruimtelijke Visie Universiteit Nyenrode uitgewerkt die is vastgesteld door de gemeenteraad. Inmiddels is de Ruimtelijke Visie nader uitgewerkt in voorliggend Beeldkwaliteitplan. Daarnaast is op basis van ecologisch onderzoek een uitwerking gemaakt van de maatregelen die nodig zijn om significante effecten op de natuurwaarden binnen het landgoed zoveel mogelijk te voorkomen en te verzachten. Tezamen vormen deze één samenhangende ruimtelijke visie waarbij de 'groene maatregelen' als het ware de contramal vormen voor de beoogde 'rode ontwikkelingen'. Er is daarmee sprake van één ruimtelijke visie waarin de combinatie van plannen en handelingen worden gepresenteerd.

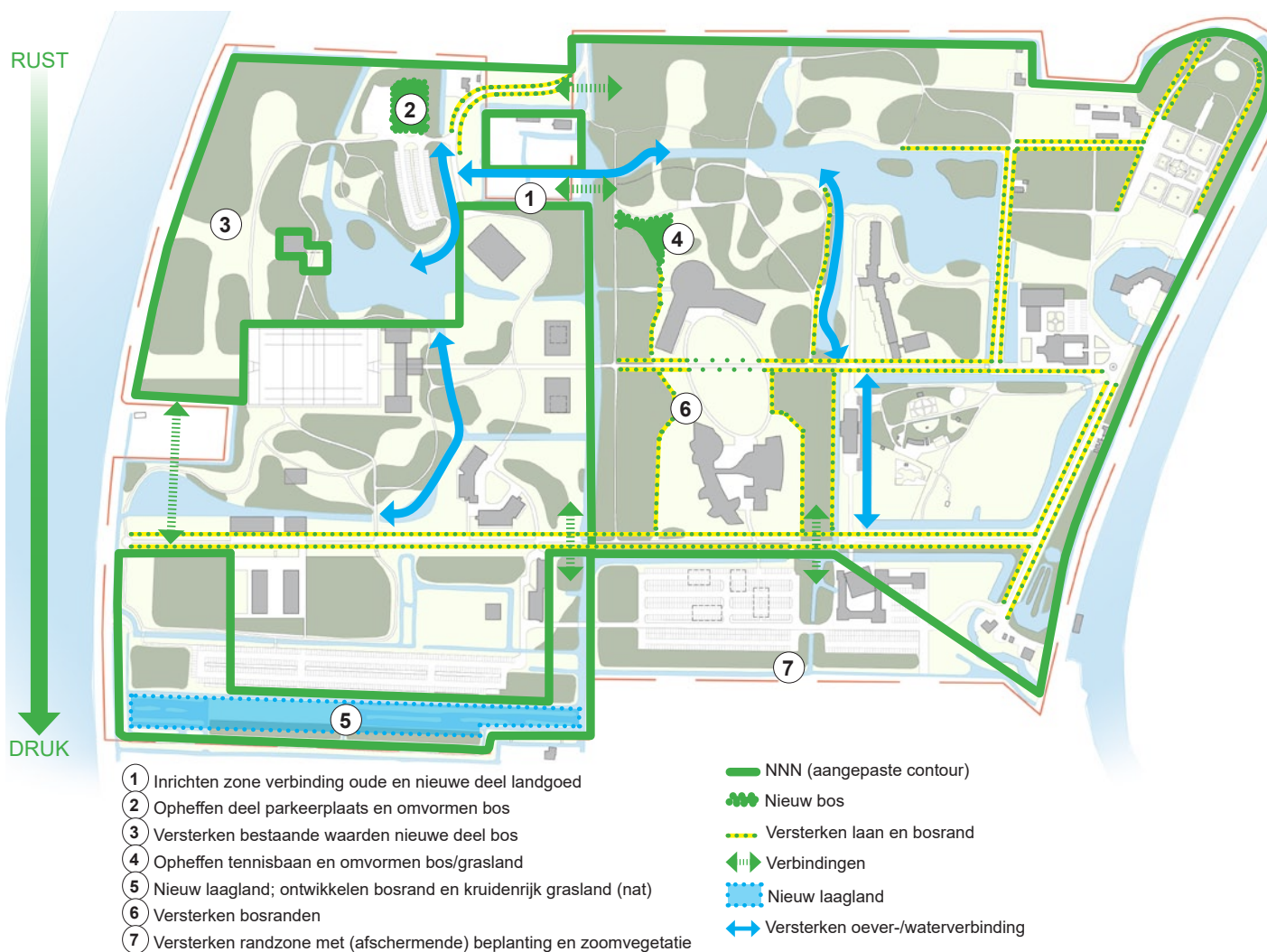
De uitvoering van alle rode ontwikkelingen zal naar verwachting een lange looptijd hebben (circa 20 jaar). De uitvoering van de 'groene' maatregelen zal echter op korte termijn ter hand worden genomen. Hierdoor wordt als het ware een groene buffer opgebouwd waarbinnen de rode ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Er is daarmee sprake van samenhang tussen de betreffende plannen en handelingen, zoals die (gefaseerd) zijn en nog worden vastgelegd in het bestemmingsplan.

Uitgangspunt in de plannen is dat zowel een kwaliteitsslag wordt gemaakt binnen het NNN, als dat de oppervlakte van het EHS-areaal toeneemt. De maatregelen zijn er tenslotte ook op gericht om verbindingen te leggen tussen het 'oude' deel van het landgoed dat deel uitmaakt van het NNN en het 'nieuwe' deel van het landgoed waarvan een groot deel zal worden toegevoegd aan het NNN. Ook zijn de maatregelen erop gericht de natuurkwaliteit in het nieuwe deel van het landgoed verder te verbeteren. Met de te realiseren verbindingen en het verbeteren van de natuurkwaliteit wordt bewerkstelligd, dat het NNN beter functioneert.

Boswet en Flora- en faunawet
Naast Saldobenadering voor ingrepen binnen het NNN blijven de verplichtingen zoals die gelden op grond van de Flora- en faunawet en ook de compensatieverplichting van de Boswet onverminderd van toepassing. De beoogde plannen en handelingen zullen worden getoetst en beoordeeld in het kader van de Flora- en faunawet en de Boswet. Voor zover ontheffing moet worden aangevraagd, zal dit worden gedaan. Ook zal invulling worden gegeven aan de compensatieverplichting zoals die geldt uithoofde van de Boswet.

Maatregelen en randvoorwaarden:
In de natuurvisie voor het landgoed worden als onderdeel van de Saldobenadering de volgende maatregelen genomen:

- 1: Uitbreiding van de begrenzing van het NNN richting het westelijke deel van het landgoed ;
- 2 en 3: Inrichtingsmaatregelen ten behoeve van de inpassing van nieuwe gebouwen in nieuwe deel van het NNN;
  - Inrichten verbinding nieuwe en oude NNN;
  - Opheffen parkeerplaats en natuurontwikkeling westzijde van het landgoed (het 'nieuwe' deel)
  - Versterken corridorfunctie
  - Ontwikkeling en bestendigen beheer nieuwe deel landgoed (westzijde)
  - Ontwikkelen zoomfunctie zuidrand
  - Zonering gebruik
  - Inpassing nieuwbouw (met name rond het Forumgebouw)
- 4: Inrichting en doortrekken van de wetering aan de zuidzijde van het landgoed

Uitgaande van bovenstaande, zijn de volgende randvoorwaarden worden geformuleerd:

1. Het parkeren wordt geconcentreerd aan de zuidrand van het landgoed;
2. De overgang tussen bebouwing en buitenruimte wordt zo ingericht dat voorkomen wordt dat gebieden met bijzondere natuurwaarden worden betreden;
3. Buiten het ruimtebeslag van de bebouwing wordt bestaande natuur behouden en wordt nieuwe natuur ontwikkeld. De natuurontwikkelingskaart is hierbij richtinggevend. Binnen het oude landgoed wordt ingezet op behoud van bestaande waarden;
4. Waardevolle bosgebieden op het terrein blijven behouden;
5. De noordzijde van het landgoed wordt zo min mogelijk betreden;
6. In het kader van de Flora- en faunawet dienen vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen te worden behouden;

7. Het gebied is toegankelijk voor de aanwezige fauna;

8. Er dient bij realisatie van de bouwplannen rekening te worden gehouden met beschermde plant- en diersoorten;
9. Er dient invulling te worden gegeven aan de maatregelen die zijn beschreven in de Flora- en fauna effectbeoordeling, waarbij in het bijzonder grote schommelingen in het grondwaterpeil als gevolg van bijvoorbeeld bouwwerkzaamheden dienen te worden voorkomen;
10. Bij gebruik van het terrein en de gebouwen in de avonduren wordt in kwetsbare gebieden het verlichtingsniveau aangepast ten behoeve van onder meer vleermuizen.

Deze maatregelen zijn uitgewerkt in de Saldotoets die samen met het Beeldkwaliteitplan als bijlage onderdeel vormt van het bestemmingsplan. Tezamen vormen deze het toetsingskader met betrekking tot de gevolgen van ontwikkelingen vanuit ruimtelijke aanvaardbaarheid, cultuurhistorie en ecologie.

2.4 MONUMENTEN, TYPOLOGIE EN SAMENHANG

Aanzet en verschillende karakteristieke kamers

Het landschap van de buitenplaats heeft zich in de loop van de tijd weliswaar steeds ontwikkeld, maar binnen de historische structuren die daardoor vrijwel volledig gaaf zijn. Om die reden vormt de landschappelijke structuur het kader waarin de verschillende ontwikkelingen zich zullen moeten voegen. Landschap is daarmee leidend.

Ruimtelijk zijn in het landgoed drie delen te onderscheiden; het monumentale ensemble aan de Vecht, het omsloten middengebied en de zone aan het Amsterdam-Rijnkanaal. De bebouwing voegt zich naar dit groene kader. Waarbij het landschap leidend is voor de positionering van gebouwen in de verschillende kamers en in de verhouding tussen bebouwing en landschap. Hierdoor is de samenhang met de historische basis van het landgoed gegarandeerd.

Het contrast tussen verdichting aan de oostzijde, het monumentale landgoed, en een grotere openheid aan de westzijde is waardevol. Om dit te versterken grijpen we in het parkontwerp terug op de oorspronkelijke langgerekte strokenverkaveling en introduceren we lange zichtlijnen.

Figuur 5: Typische eigenheid monumentale buitenplaats

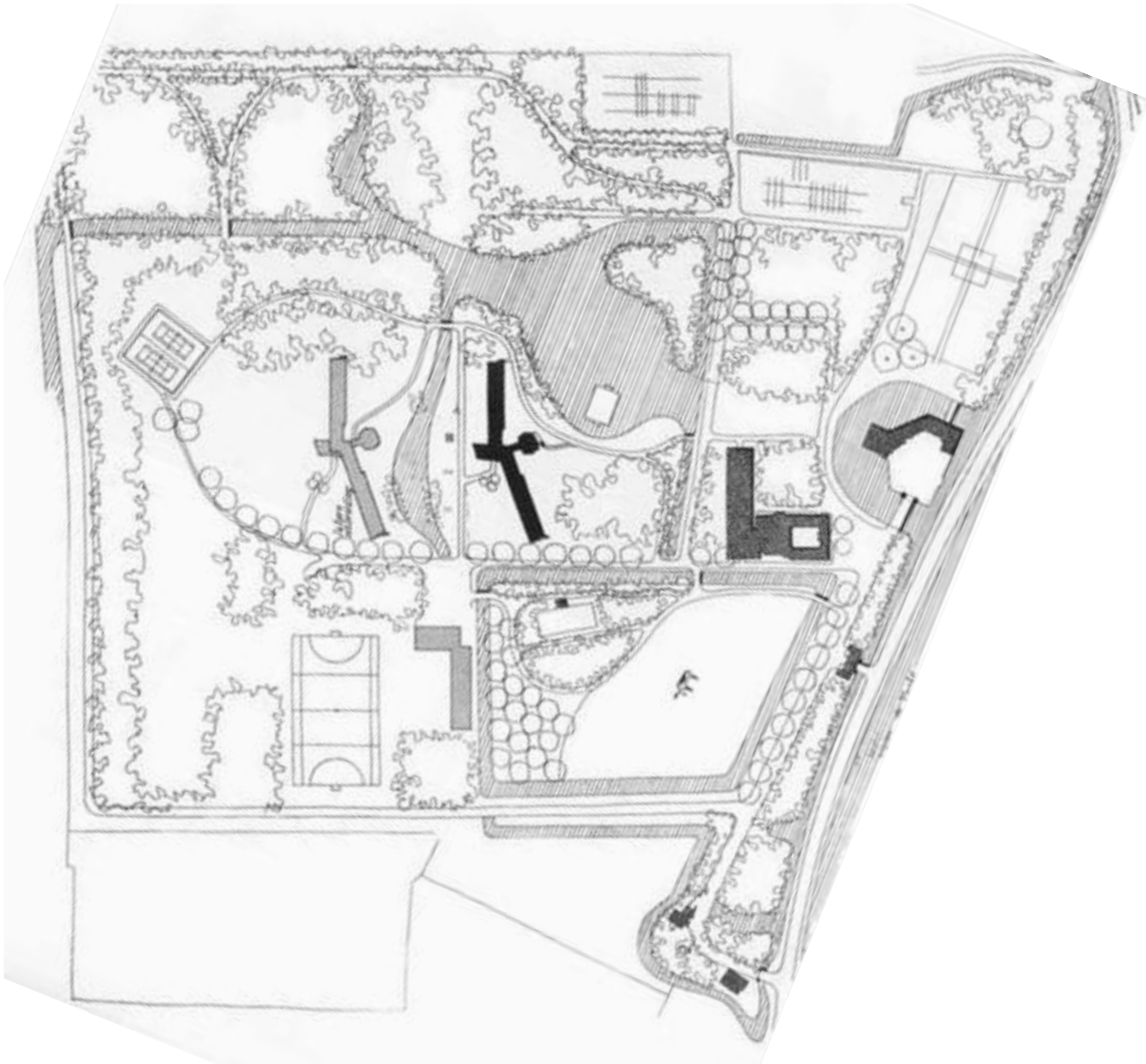

Verbinden, door een formeel en informeel netwerk

Lange lijnen, geënt op de historische polderstructuur, versterken de eenheid van het landgoed. Laanbeplanting van grote bomen van de 1e orde (zoals eiken, beuken of kastanjes) geeft deze lijnen een formeel karakter. Op indirecte wijze wordt de bebouwing hieraan gekoppeld. Het beeld van de lanen wordt verrijkt door de combinatie met de singels. De waterlopen vormen hierin een eigen, meer informele wereld naast de formele lanen. Informele ‘struinpaden’ tenslotte rijgen de kamers aaneen, zoals ook is toegepast in het ontwerp van Hein Otto voor de omgeving van het Plesmangebouw.

formele en informele lanen en paden

Hein Otto 1952 - 1962

3

ONTWERP IN PLANLAGEN

3.1 POSITIONERING UNIVERSITEIT

Prestigieuze traditie

Een opvallend kenmerk van het landgoed is dat de structuur bewust is ingezet om grootsheid uit te stralen. Deze basis is nog altijd aanwezig. Wanneer we de kwaliteiten van het landgoed Nijenrode bekijken, de gelaagdheid van de elementen en de encenering van het ensemble zou je dat haast willen vergelijken met de elementen van de klassieke universiteiten zoals Harvard en Yale.

Samenhang en spreiding

Sinds 1948 is de Universiteit gevestigd op het Landgoed. De ontwikkelingen van de onderwijs- en campus bebouwingen hebben geleid tot een optelsom van gebeurtenissen, met weinig samenhang en versterking van elkaar. Hierdoor is een verstrooiing in het landschap ontstaan. Momenteel ligt - anders dan het visitekaartje verondersteld - het zwaartepunt op het terrein bij het onderwijsgebouw “Ah- en de Rooij”. De van oorsprong sterk op de Vecht oriëntatie van het gebied is hierdoor in disbalans.

Met de voorgestane uitbreiding en sanering ligt daar een enorme kans. Onderlinge verbindingen en samenhang tussen de gebouwen kunnen worden gemaakt, waar de campus als geheel kan profiteren van het landgoed. Basis hiervoor is de structuur die zijn oorsprong vindt in het monumentaal landschap uit de 17e eeuw, het formele patroon van lanen en paden. Door dit te versterken ontstaat een netwerk dat een houvast biedt om samenhang in de situering van de bebouwing te bieden.

Verstevigen van de Centrale as

Allereerst is daar een sterke nieuwe verankering noodzakelijk, een nieuw hart, een plek van samenkomst, waar de belangrijkste onderwijsfuncties samenkomen, zoals de collegezalen, bibliotheek en diploma-uitreikingen. Samen met het huidige onderwijs gebouw kan dit het centrum worden tot het nieuwe academische hart, centraal gelegen op het landgoed op het kruispunt met de centrale as. Het representatieve kasteel en koetshuisvleugel aan de Vecht zijn thans in gebruik voor het executive onderwijs. Het kasteel wordt ingezet als vergader en college faciliteit, de koetshuisvleugel als

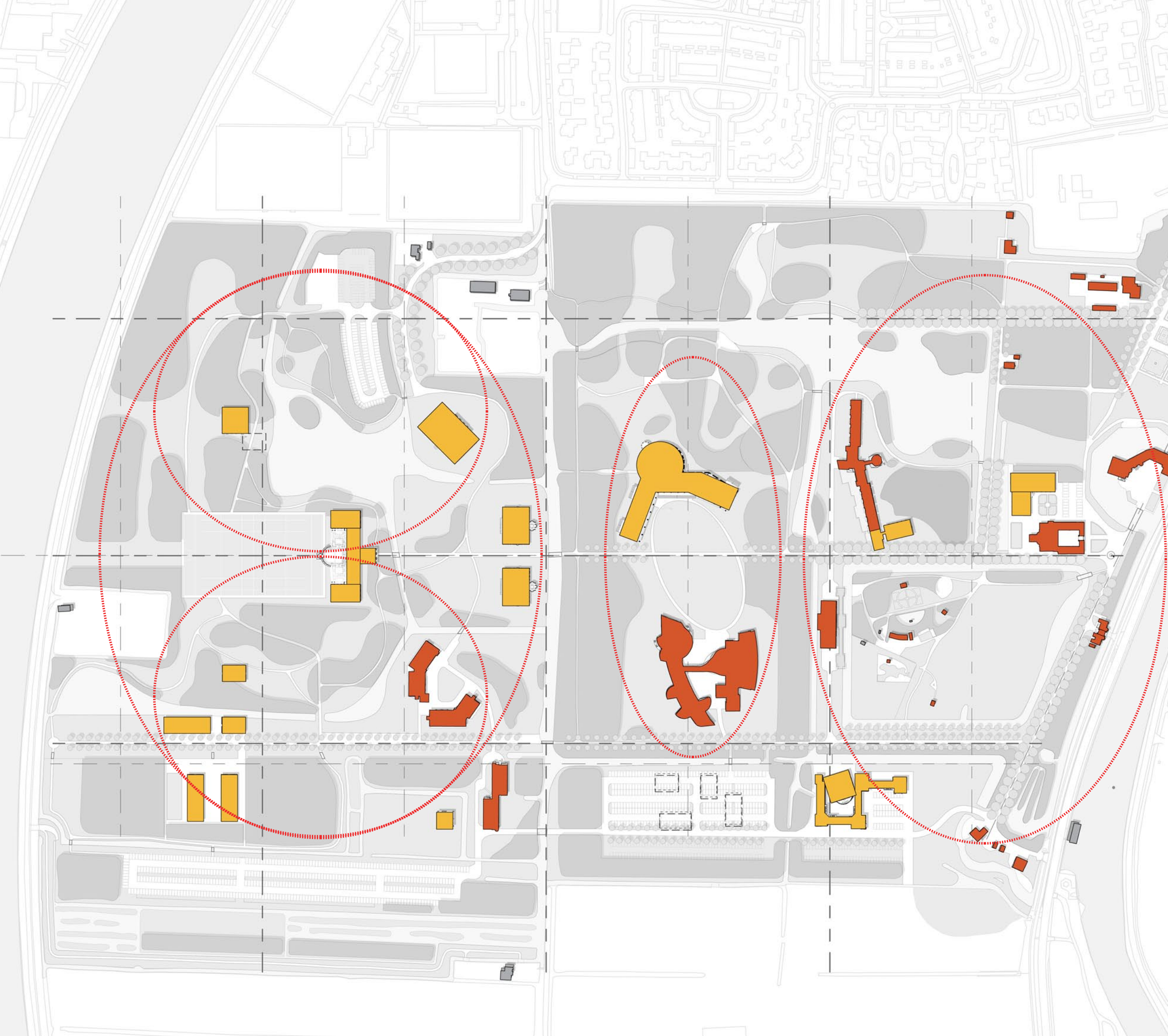
horecavoorziening. Dit ensemble wordt versterkt door de uitbreiding van de horeca functie met een foyer en hotel voorzieningen. De huidige ICT vleugel wordt gesloopt. Door de nieuwe uitbreiding achter het koetshuis te positioneren wordt de voormalige koetsenstalling weer vrijgespeeld. Op de kop aan de centrale as bij de vijver wordt het nieuwe mensa gebouw gepositioneerd. Dit gebouw neemt een centrale plek in in de versterking van de recreatieve pool. Om deze plek te versterken wordt voorzien in een centrale verpoosplek: een centraal gelegen “court” die zich tegelijkertijd manifesteert aan de vijver.

Campus in de Kanaalzone

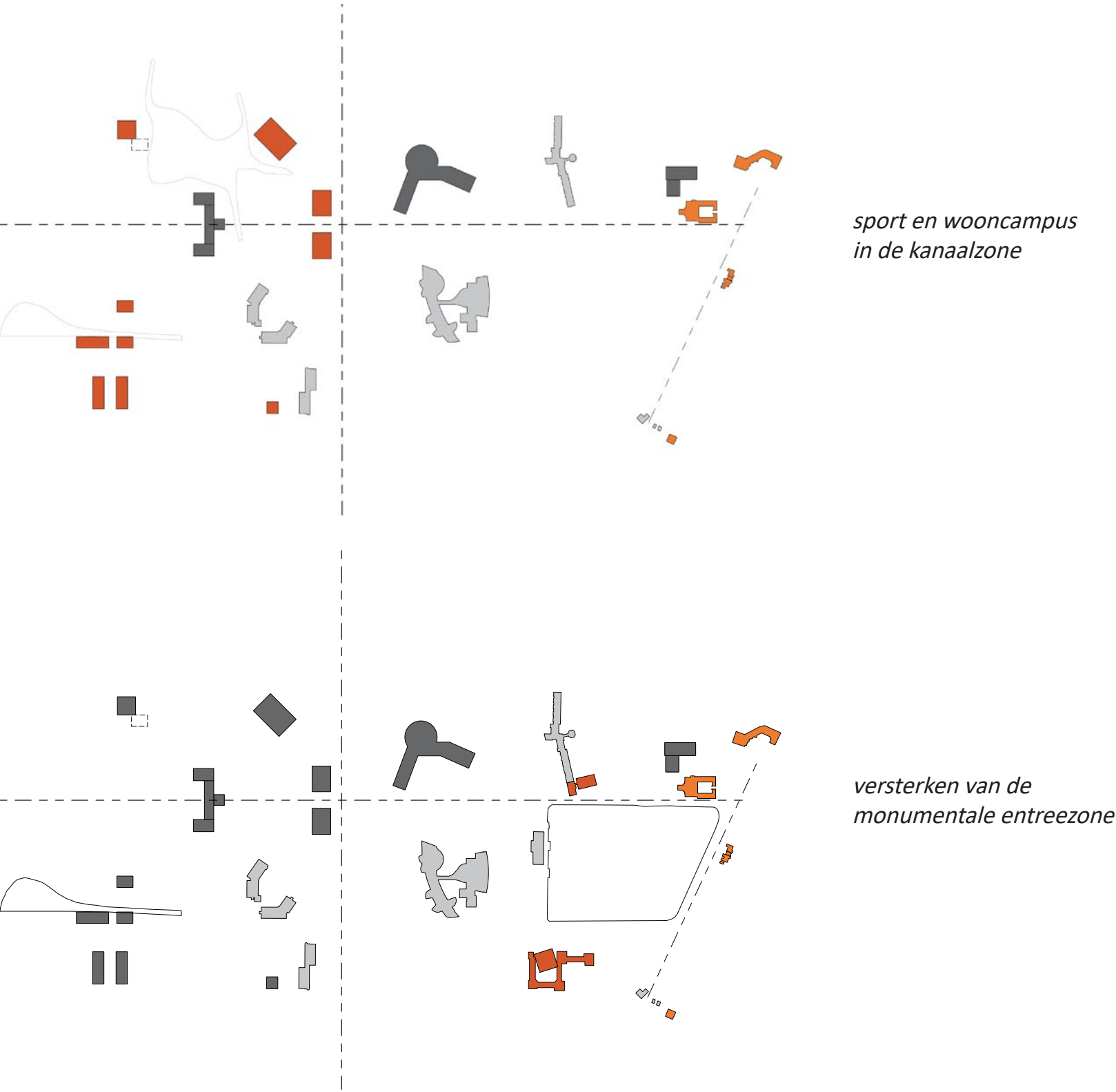
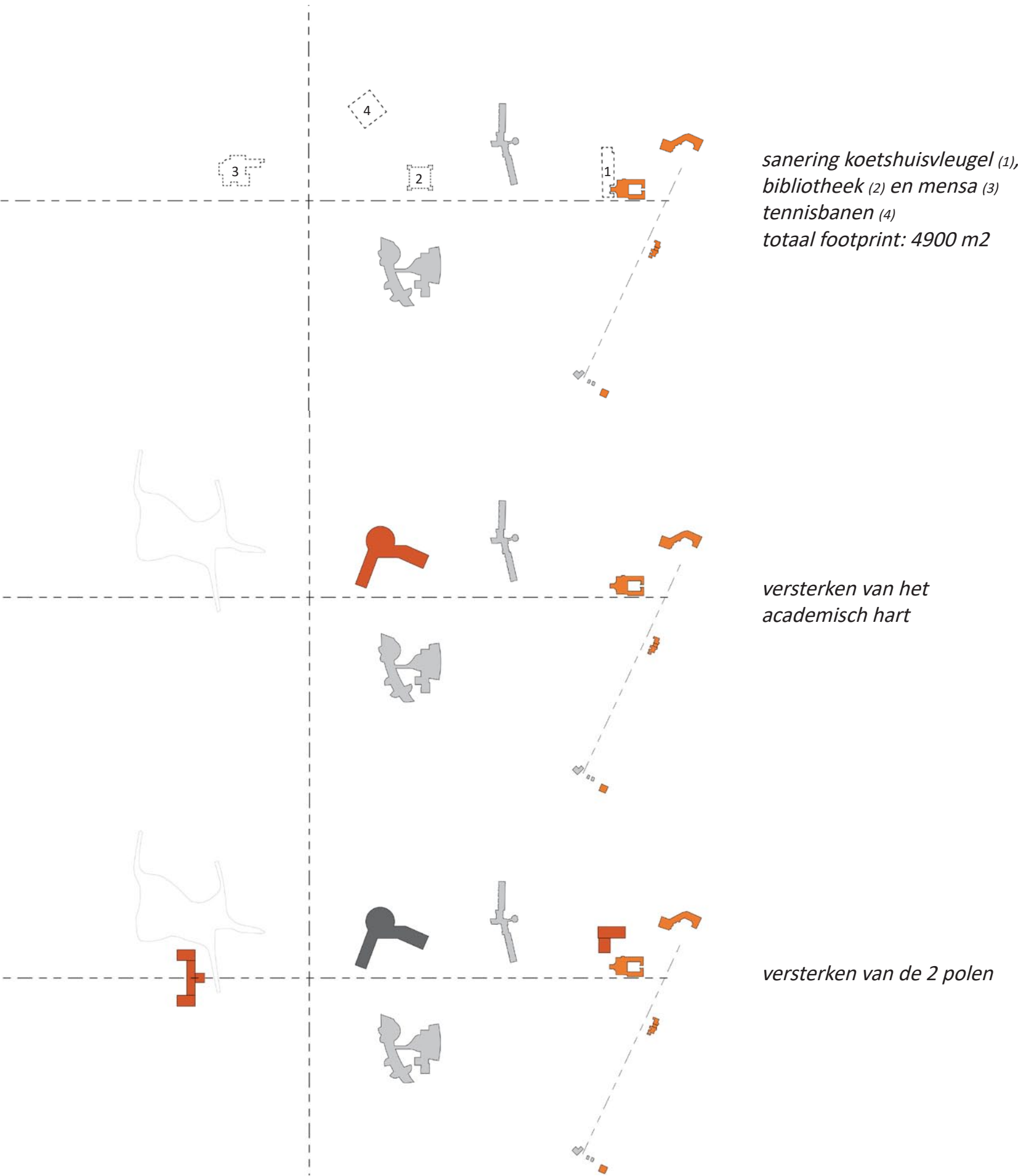
In de Kanaalzone ligt nog een enorme potentie om de lengte van het landgoed te benutten: in de verlenging van de as richting de kanaalzone is ruimte voorzien voor een onderwijs of woongebouw aan een veld dat zich opent aan het Amsterdam Rijn Kanaal. Ten noorden van de as wordt voorzien in een aantal sportpaviljoens, met de vijver als middelpunt. Ten zuiden van de as woonclusters als eilanden in een bosrijk gebied.

Nieuwe entree

Het sluitstuk van het gebied ligt in het maken van een nieuwe entree. Door zijn zorgvuldig gekozen positie kan deze een nieuw front maken naar buiten en verbinden naar binnen. Het hertenkamp neemt in deze nieuwe configuratie weer een sterke centrale positie in.

3.3 VERSTEVIJD LANDSCHAPPELIJK KADER

Het landgoed Nijenrode is gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en heeft ecologische en landschappelijke kwaliteiten die randvoorwaardelijk zijn voor de verdere ontwikkeling van de universiteitscampus op het landgoed.

Allereerst is daar de beslotenheid van het landgoed met dichte begroeiing van het oude parkbos. Hierdoor heeft het landgoed, als robuuste groene plek, met name landschappelijk waarde in de afwisseling tussen openheid en geslotenheid van de oeverwal van de Vecht.

De aanwezige stinze flora in de pronkentree blijft behouden en ook de afwisseling van parkbos en grasland blijft gehandhaafd. Door de positionering van programma, uitgekiende routing en door variatie in beheer van de graslanden ontstaat er op het landgoed een afwisseling tussen luwe, extensieve zones, en meer intensief gebruikte gebieden zoals het academisch hart. Het hertenkamp met tuinsieraden daarbij blijft gehandhaafd als rust- en stiltegebied.

a. Versterken stelsel van lanen

De centrale as wordt opgespannen tussen twee polen; het monumentale ensemble aan de Vecht en een te vernieuwen ensemble rond de vijverpartij in de kanaalzone.

Het historische ensemble blijft de prestigieuze entree van het landgoed vormen. Hier bevinden zich de meest representatieve functies van de campus, het visitekaartje. Met de vernieuwing van de koetshuisvleugel wordt het ensemble aan de westzijde versterkt en nadrukkelijker aan de formele laanstructuur van het landgoed geplaatst.

Met de sanering van de mensa en de sporthal ontstaat de mogelijkheid rondom de vijver, in een landschappelijke setting een nieuwe zone voor wonen en ontspanning te ontwikkelen. De nieuwe mensa vormt nadrukkelijk een front naar de centrale laan. Vanaf een centraal in de as en aan de vijver geplaatst woongebouw wordt het zicht vrij gemaakt en een visuele verbinding gelegd naar het Amsterdam-Rijnkanaal.

Door deze beide ingrepen wordt de kanaalzone definitief bij de universiteitscampus betrokken en wordt het landgoed tot een geheel gemaakt.

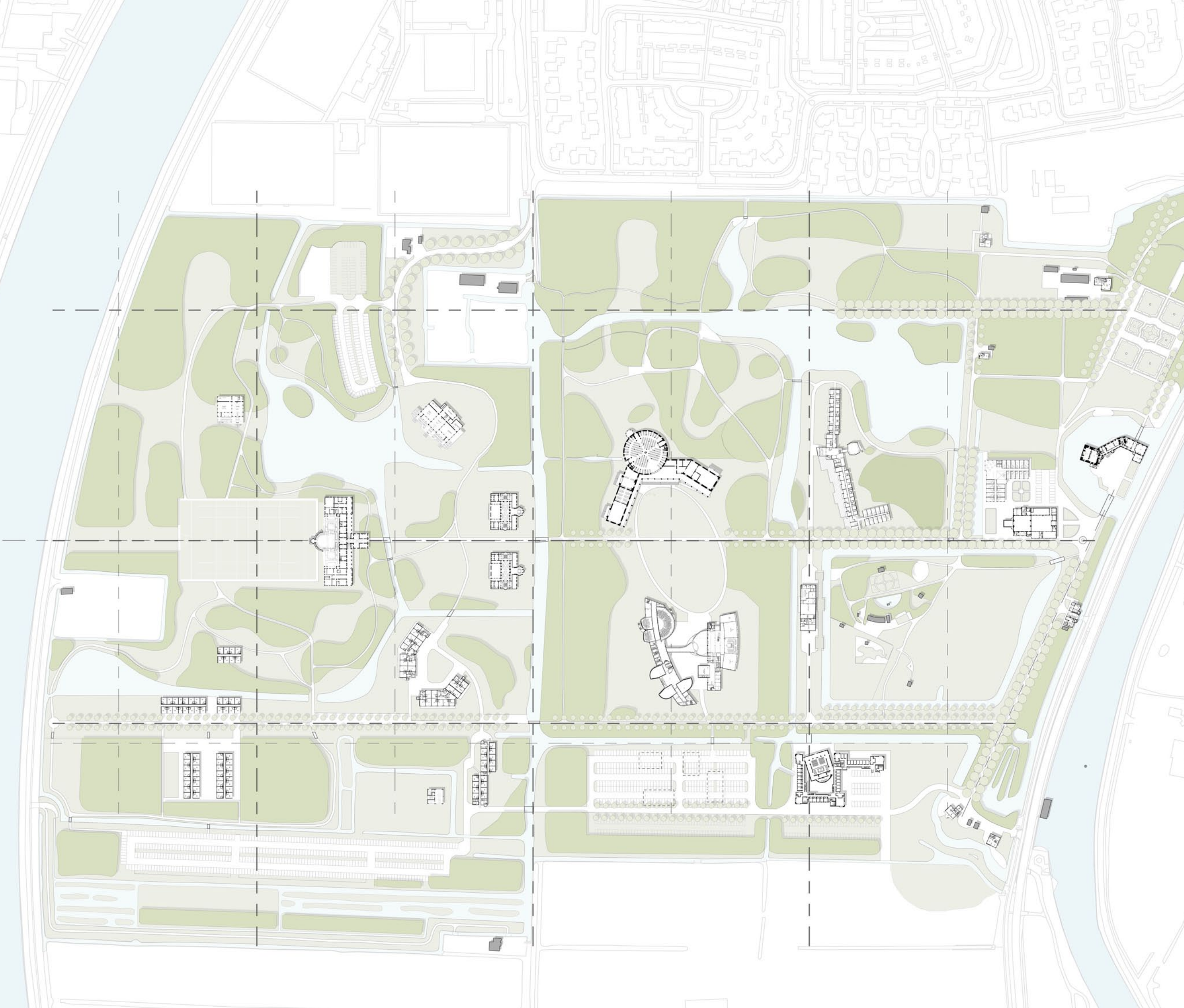
b. Verstevenigen van de waterstructuur

De bestaande waterloop in de kanaalzone wordt aangepast aan de oorspronkelijke strokenverkaveling. In de polderstructuur van de uitbreidingsstrook ten zuiden van het huidige landgoed worden een aantal groenstroken toegevoegd en vindt door het maken van een stuk ‘laag land’ t.b.v. de versterking van de EHS een vernatting plaats.

c. Aanzetten academisch hart

Het forumgebouw krijgt een prominente plek aan de hoofdas in de grote landschappelijke kamer van het omsloten middengebied. Met het Albert Heijn- De Rooijgebouw vormt het een zwaartepunt in de campus; het geformaliseerde hart.

Een langgerekte open ruimte wordt opgespannen tussen de twee gebouwen. Dit vormt de centrale ontmoetingsruimte van de universiteitscampus. De openheid van de landschappelijke kamer wordt door de ingreep vergroot. Een gazon tussen de AH-

De Rooij gebouw en het Forumgebouw vormt het hart. Naar de rand toe kan het beheer extensiever zijn. Hier blijft het beeld van bloemrijk gras- en hooiland bestaan, in samenhang met het dichte parkbos.

d. Versterken landschappelijke kwaliteit per deelgebied

De historische driedeling in het landgoed is kenmerkend; het monumentaal ensemble aan de Vecht, de omsloten kamer in het midden en de kanaalzone aan de westzijde. Met ontginningsas als scheiding en markering van de overgang tussen het oude monumentale landgoed en de uitbreiding uit 1975.

Deze driedeling wordt aangezet door de landschappelijke kwaliteiten per deelgebied te versterken.

Ter plaatse van de ontginningsas wordt het contrast tussen het oude monumentale landgoed en de uitbreiding uit 1975 opgevoerd. De beslotenheid van het monumentale landgoed wordt in het zuidoostelijke deel doorgezet in de uitbreidingsstrook. Hierdoor ontstaat een gevarieerd beeld van grotere en kleinere kamers.

Het gedeeltelijk saneren van de bestaande woonbebouwing in de kanaalzone biedt de mogelijkheid om de weidsheid van het landgoed in het westelijk deel te vergroten. In de huidige situatie stopt de mensa het beeld vanaf de centrale laan. Met het openen van de ruimte en het positioneren van de bebouwing rondom de vijver ontstaat diepte. Hiermee worden vijverpartij en het ensemble er omheen, en daarmee de kanaalzone als geheel, ruimtelijk verbonden met de rest van het landgoed.

De setting van gebouwen in een groene, landschappelijke context van waterpartijen met brede oevers, bosjes en open weides ondersteunt de functie van ‘ontspanning’ in dit deel van de campus. Hier ‘houdt men de zaag scherp’.

In het historische entreegebied van de campus vormt het hertenkamp een groen, onbebouwd rustpunt. Het hotel in de vernieuwde koetshuisvleugel, het Plesmangebouw, het Reprogebouw en omgeving en het entreegebouw worden om deze open ruimte gecomponeerd.

e. Vormgeven randen

Het landgoed Nijenrode en de uitbreidingsstrook vormen een onlosmakelijk onderdeel van het afwisselende landschap van de stroomrug tussen de Vecht en het Amsterdam-Rijnkanaal. De voorgestelde variatie in openheid en geslotenheid van de rand van het landgoed ondersteunt de dieptewerking in het coulisselandschap en versterkt het onderscheid tussen de verschillende onderdelen van het landgoed.

Om de overgang tussen landgoed en polder met name in het open deel te verzachten kunnen beplantingsstroken in de parkeervelden ingepast worden met coulissen van wilgen, passend bij het afwisselende agrarische cultuurlandschap in de context van het landgoed.

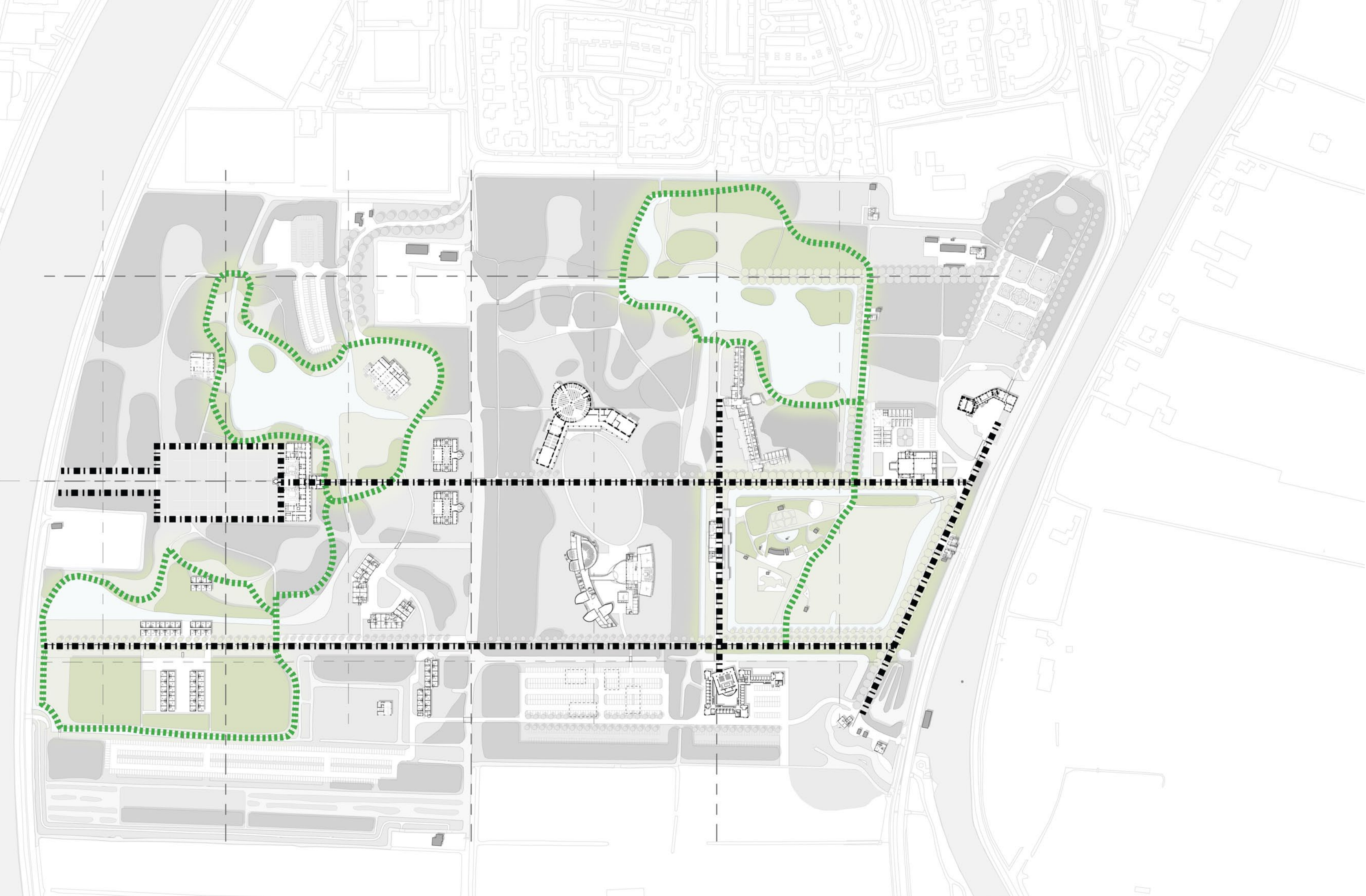

3.4 HET FORMELE EN INFORMELE PATROON

De belangrijkste verbinding op het landgoed is de Centrale as, die is op te delen in twee delen: een voetgangersstraat die de onderwijsfuncties verbindt met de horeca voorzieningen en hotel, en het tweede deel dat leidt van de campus naar de onderwijsgebouwen en is onderdeel van een parkachtige setting. Het eerste deel is verhard met asfalt, het tweede deel kenmerkt zich door een landschappelijke uitwerking met halfverharding of gras richting het Amsterdams Rijnkanaal.

Rondom deze formele structuur manifesteren zich een aantal plekken voor ontspanning, plekken om de geest te laten rusten en connectie te maken met de natuur; met de dieren in het hertenkamp, bijzondere bomen, planten, bloemen en kleuren rondom de vijver in het oude landgoed, sport en spel rondom de vijver op het nieuwe landgoed, of slenteren over de paden die kronkelen door het oude parkbos.

Een tweede secundaire as verdeelt de stromen, komend vanaf de parkeerentrees.

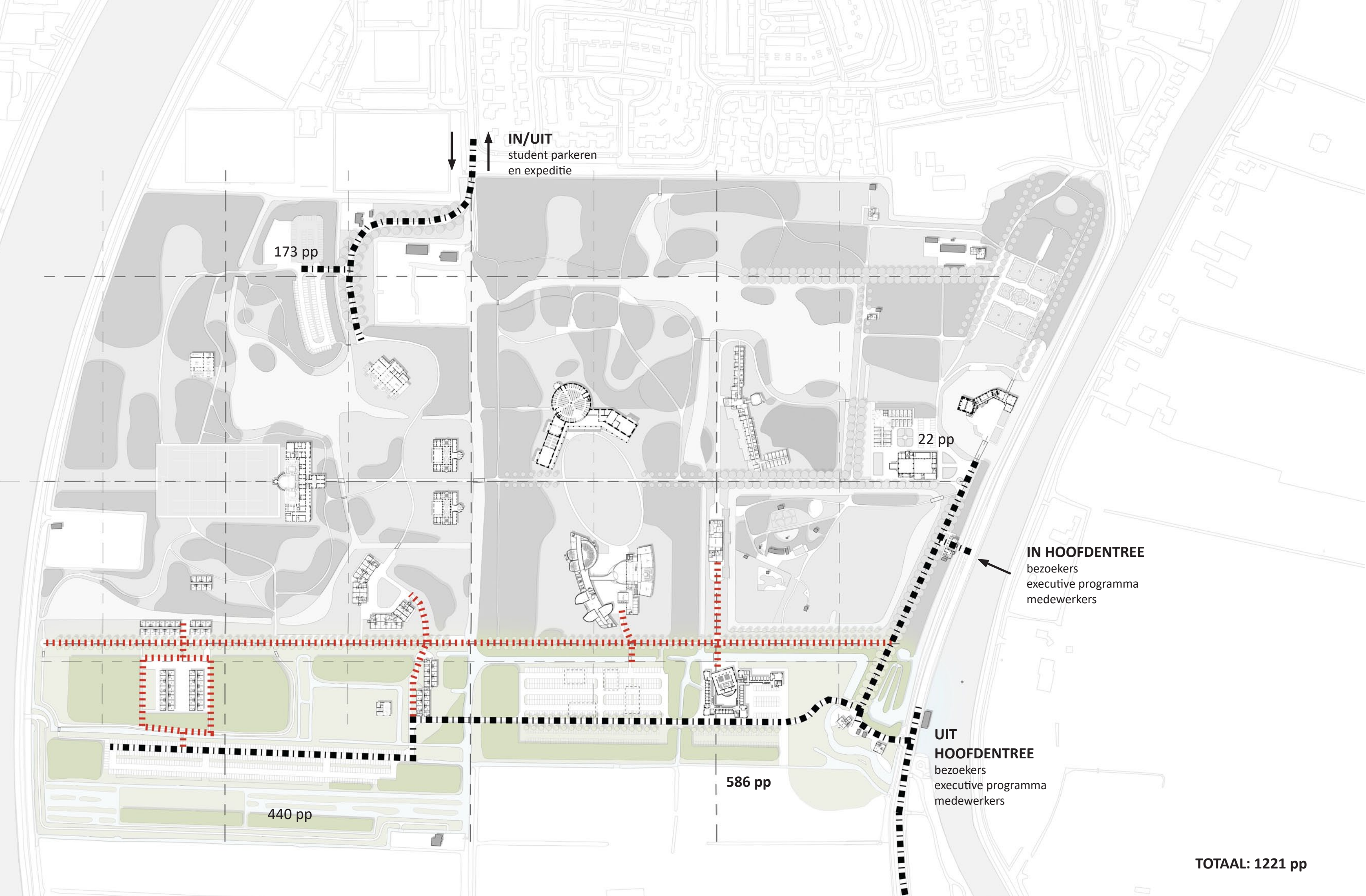
3.5 PARKEREN IN COULISSELANDSCHAP

Parkeerruimte is in de huidige situatie verspreid over het landgoed. Met de verdere ontwikkeling van de universiteitscampus zal het parkeren met name geconcentreerd worden aan de zuidzijde van het terrein. Hiermee wordt het landgoed grotendeels autovrij. Daarnaast blijven de parkeerplaatsen voor bezoekers bij het koetshuis gehandhaafd.

Bestaande parkeerplaatsen aan de zuidzijde blijven zoveel mogelijk behouden. Met de realisatie van de nieuwe entree en het entreegebouw zal hier een deel van het parkeermaaiveld verdwijnen. Deze worden in de uitbreidingszone in de kanaalzone gecompenseerd. 1250 parkeerplaatsen op maaiveld legt een behoorlijk beslag op de beleving van het landgoed. Het is daarom van essentieel belang de parkeerplaatsen landschappelijk goed in te passen. Met de inrichting van de parkeervelden wordt een landschappelijke sfeer oproepen die recht doet aan de ruimtelijke kwaliteit van het landgoed.

In de uitbreidingsstrook in de kanaalzone blijft de polderstructuur grotendeels intact. Parkeerplaatsen worden hierin in gepast. Tussen de geparkeerde auto's worden verspreid boomsingels aangeplant met wilg of els, passend in het coulissenlandschap van de polder. Deze boomsingels onderbreken het parkeervlak, geven diepte aan de ruimte en verzachten het zicht op de geparkeerde auto's.

Een deel van de parkeerplaatsen op het noordwestelijke deel van het landgoed blijven behouden. Deze worden afgeschermd door een dichte bosrand. Slechts een deel van de vakken wordt intensief gebruikt. De alleen voor piekmomenten noodzakelijke parkeerplaatsen kunnen worden uitgevoerd in een open bestrating waar gras tussen kan groeien. Dit levert een aantrekkelijker beeld; groen en landschappelijk.

TOTAAL: 1221 pp

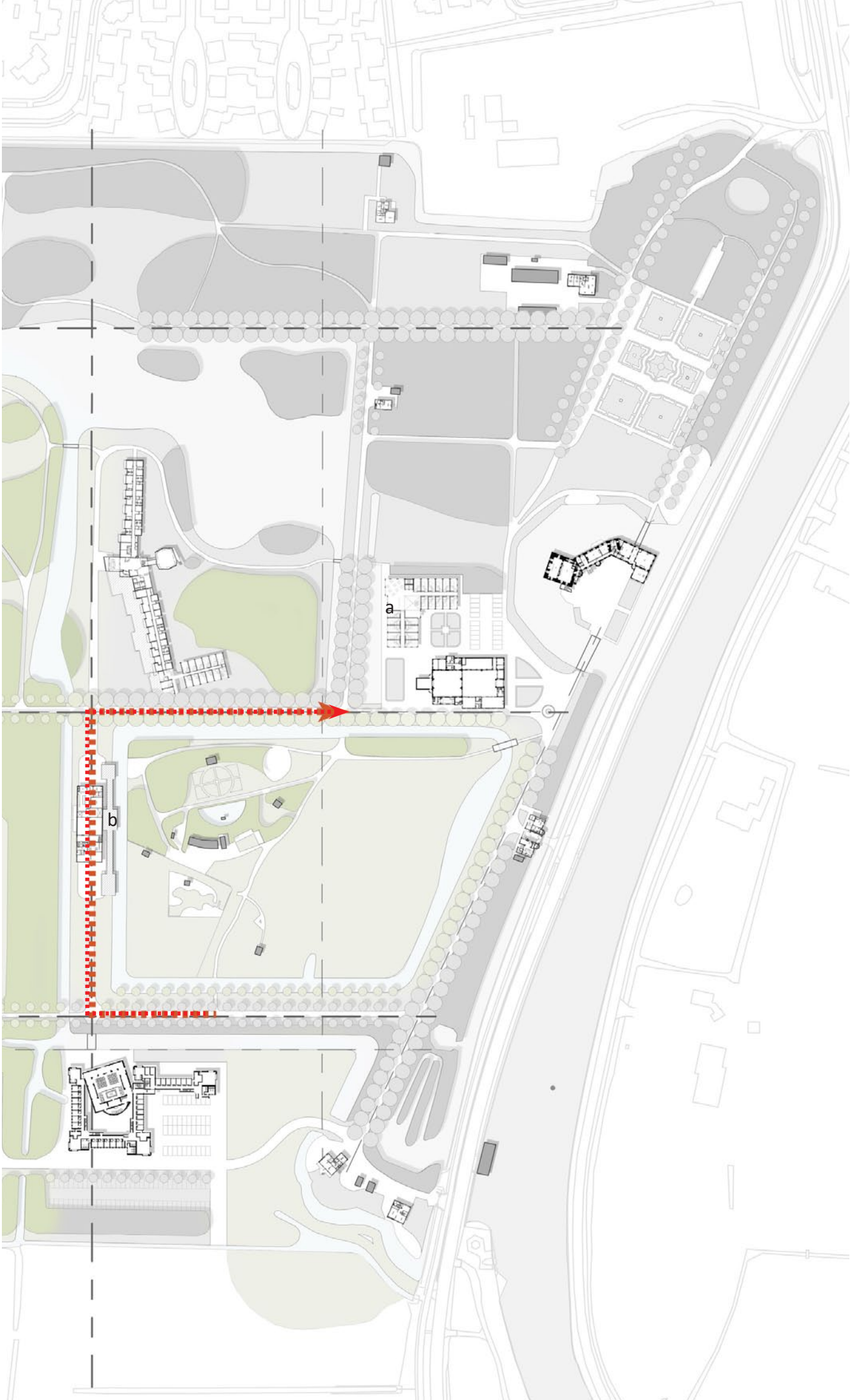
4

STEDENBOUWKUNDIGE ENTITEITEN

herpositionering van bestaande en nieuwe gebouwen aan een “lint” dat zich rijgt rondom Hertenkamp

1 VERBETEREN HISTORISCHE ENTREE

- vernieuwing koetshuisvleugel biedt de kans het parkeerterrein op de kop van de historische entree aan de Vecht te verbeteren
- uitbreiding koetshuis met horecafunctie, zicht op het water en kasteel, terras aan centrale laan (a) zoekruimte uitbreiding hotelfunctie

2 VERBINDEN

- een houten terras (b) langs één zijde van het voormalige reprobebouw biedt mogelijkheid voor een heldere route langs het gebouw tot verblijven aan het water. Eveneens wordt de entree van het gebouw verbeterd.
- het voormalig reprobebouw en terras vormen de verbinding tussen Plesmangebouw en Entreegebouw.
- verschillende buitenruimtes verbinden het gebouw met het omringende landschap; enerzijds geschakeerd aan de laan en de wetering, anderzijds zich openend naar het polderlandschap en de Vecht

3 POSITIONEREN HERTENKAMP

- deze verbinding maakt het mogelijk het hertenkamp en de tuinsieraden beter tot zijn recht te laten komen als centraal landschappelijk element

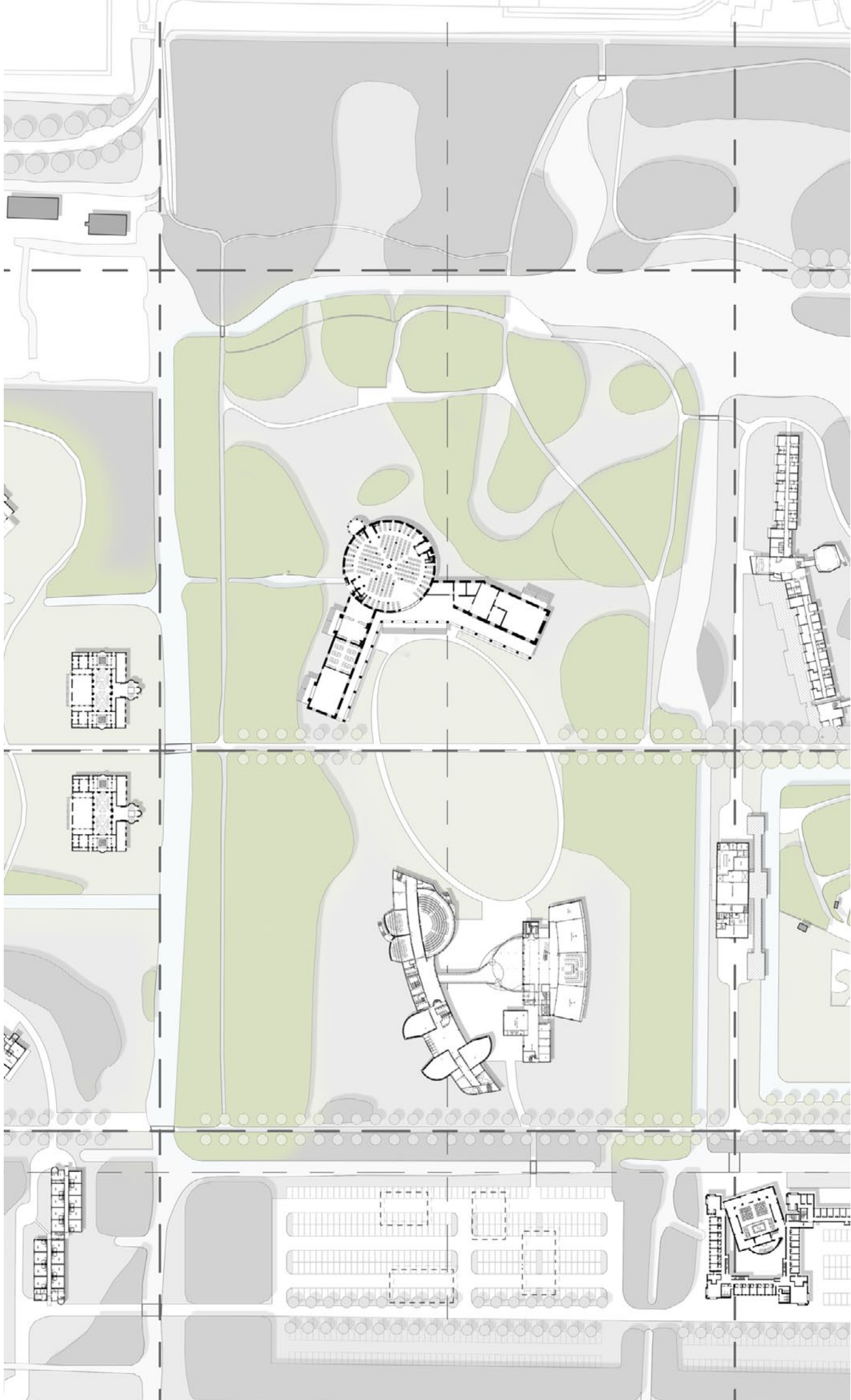

Centraal gelegen omrande kamer / zwaartepunt van de campus met 2 belangrijke onderwijsgebouwen

1 VERSTERKEN ACADEMISCH HART

- het forumgebouw in het academisch hart wordt een samenspel van volumes, dat zich opent naar het AH-de Rooijgebouw. Hierin is een nieuwe aula gedacht evenals research, bibliotheek, studieruimtes, collegezalen, restaurant, maar ook kantoorruimtes.
- de tussenruimte tussen beide gebouwen wordt een verbindend element, een groen tapijt zoals we die kennen uit Amerikaanse en Engelse universiteitscomplexen.
- het beeld van het academisch hart is een langgerekte, smalle open ruimte, omsloten door een groene rand. De opbouw en het beeld van deze groene rand wordt gevarieerder door het strategisch plaatsen van een bloeiende struikenlaag, meer afwisseling in open en meer gesloten delen en het centraal accentueren/vrijspelen van mooie solitaire bomen.
- gebouwen staan vrij in de omsloten kamer

recreatieve zone, gelegen aan het eind van de centrale as, rondom de vijver, zich openend naar het ARK

1 INVULLEN ‘DE BELOFTE’;

- de mensa met een front naar de centrale laan, markeert het einde van de as en introduceert de pool rondom de vijver
- de overgang van gebouw naar landschap is zorgvuldig vormgegeven met een stoep, trap of terras.
- de mensa kent een groene, open voorruimte (ligweide), in contrast met de dichte rand rondom het academisch hart.
- de achterzijde aan het water is verhard, d.m.v. terrassen.
- vanaf het bouwvolume op het rugbyveld wordt het zicht naar het kanaal geopend.

2 POSITIONEREN RONDOM DE VIJVER

- nieuwe bouwvolumes worden als paviljoens of folly’s rondom de vijver gepositioneerd.
- het ‘rondje vijver’, een gemarkeerd pad vormt een circuit voor hardlopers, skaters of wandelaars.

3 UITBREIDEN CAMPUS

- woonbebouwing wordt in samenhangende complexjes aan de wetering geplaatst

5

DEFINITIE VAN DE OPGAVEN

5.0 INLEIDING

Inleiding
Bij de uitwerking van de bebouwing op het landgoed is het telkens de wisselwerking tussen twee aspecten die de beoogde sfeer kunnen maken of breken, namelijk; de representatie van zowel gebouw als de plek en het gezicht temidden van bijbehorende landschappelijke coulissen.

Deze wisselwerking vindt plaats op verschillende schalen, die van de plek die het gebouw inneemt in het geheel, die van de plek zelf en die van het stedenbouwkundig detail, de accenten en verfijningen.

- Aan de hand van de volgende thema's zullen de contextuele randvoorwaarden worden beschreven:
- 1 positie van het gebouw in de landschappelijke hoofdstructuur; aan de as, tov het water of de plek in de kamer
  - 2 coulissewerking; de verknoping aan de voor- en achtergrond, de plek voor ontmoeting, silhouet
  - 3 Beeldkwaliteit van de architectuur

Tot slot maakt de beplanting het geheel af.

5.1 POSITIONERING BEBOUWING

De landschapkamers die ontstaan tussen en aan de waterlijnen maken de coulissen voor de nieuwe bebouwing en plekken. De bebouwing is hierin steeds zo geplaatst, dat deze een positie inneemt in deze ruimte. De opbouw en schakering van de volumes zijn zo geplaatst dat deze antwoorden op of beantwoorden aan de intentie van de plek en beoogde betekenis.

ONTWERPBENADERING

Illustratief voor de wisselwerking tussen landschap en bebouwing zijn de oude Italiaanse villa's van Palladio. De wijze waarop deze gepositioneerd zijn in het landschap samen met de zorgvuldige opbouw van de volumes verankeren het gebouw aan zijn plek. Vervolgens worden accenten in de gevel gemaakt zodat een front zich aftekent.

De lange assen worden versterkt door beplanting aan de zijden. Het subtiële maar uitgebalanceerde spektakel is daar waar de as overgaat in een plek en twee pinus piniae oprijzen uit het landschap, die als een parasol een dak maken waartussen de gevel zich aftekent.

Een zorgvuldig gekozen volumeopbouw met hoge en lage delen, met en zonder bijzondere dakopbouw componeren een voorgrond op het silhouet van de beboste achtergrond, die eveneens bestaat uit hoog en lager groen. Hier is een zachte verbinding met het landschap voor en achter de villa gemaakt door galleria's en terrassen. De compositie wordt verfijnd met trappartijen, hoge en lage muren en heggen, en vervolmaakt met tuinsieraden als beelden en vijvers. Deze enscenering is zeer verfijnd en gebalanceerd met als doel ruimte te maken voor informele ontmoeting.

In een enkel geval zal het een formele benadering van een gebouw kunnen zijn zoals aan het eind van de centrale as, in veel andere gevallen wordt er een zachte verbinding met het landschap gemaakt, passend bij de plek op het landgoed.

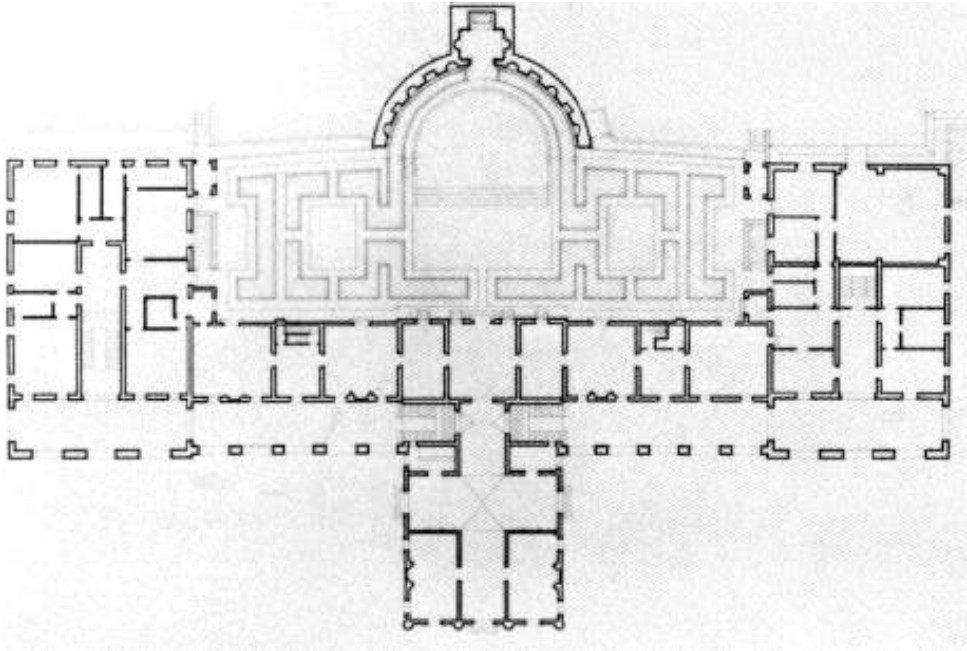
De enscenering van het landschap rondom de bebouwing en de plekken moet met een dergelijke zorgvuldigheid worden vormgegeven. Cruciaal is de sterke en harmonische interactie tussen het gebouw en de omgeving.

Het maken van een front aan de centrale as, sterke enscenering

Zachte verbinding met het landschap en een zorgvuldig gekozen volumeopbouw

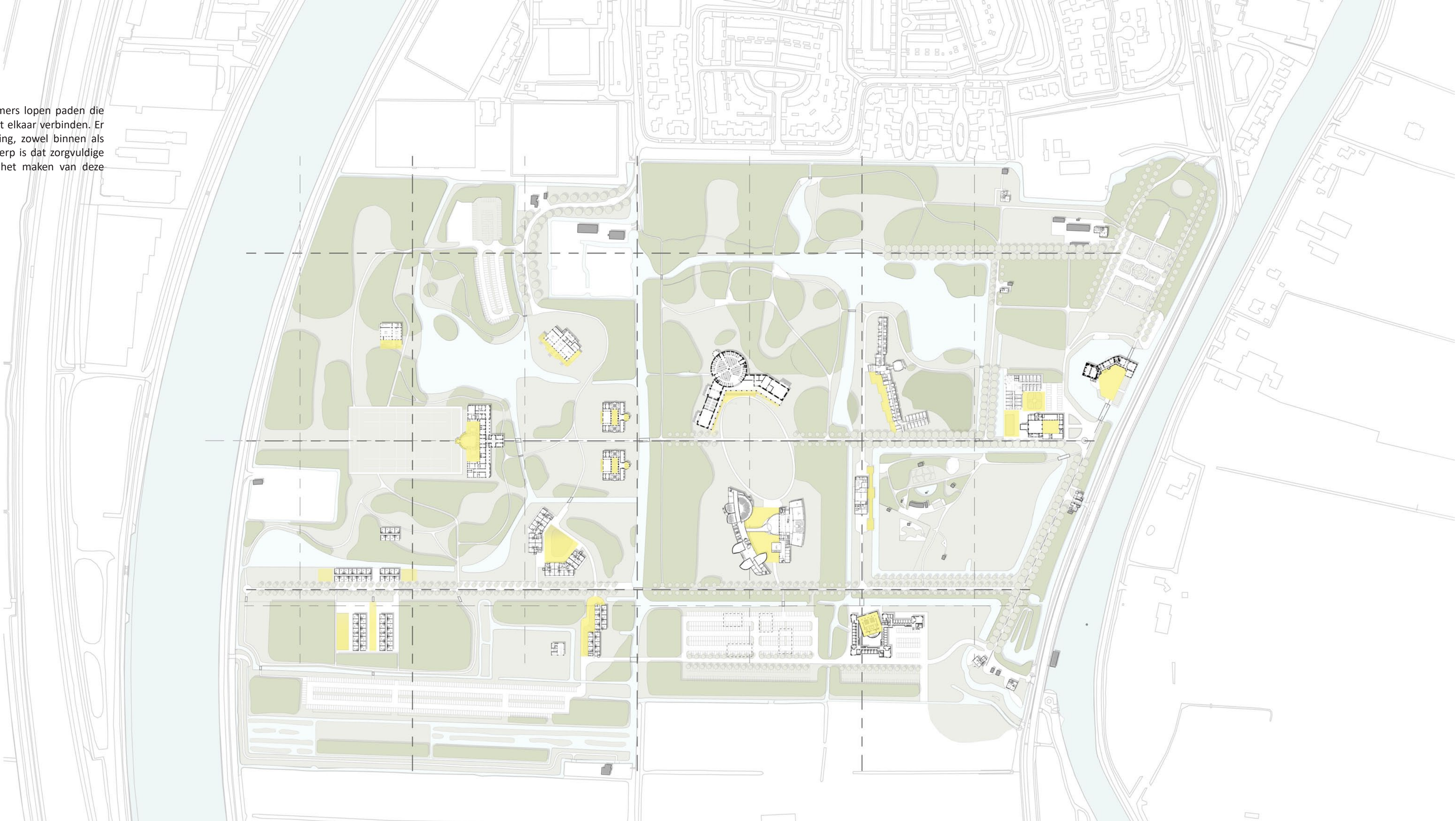

5.2 KNOOP

Ruimte voor ontmoeting

Dwars door en rondom de kamers lopen paden die de verschillende gebouwen met elkaar verbinden. Er ontstaat ruimte voor ontmoeting, zowel binnen als buiten. Kenmerk van het ontwerp is dat zorgvuldige aandacht wordt besteed aan het maken van deze overgangen tot plekken.

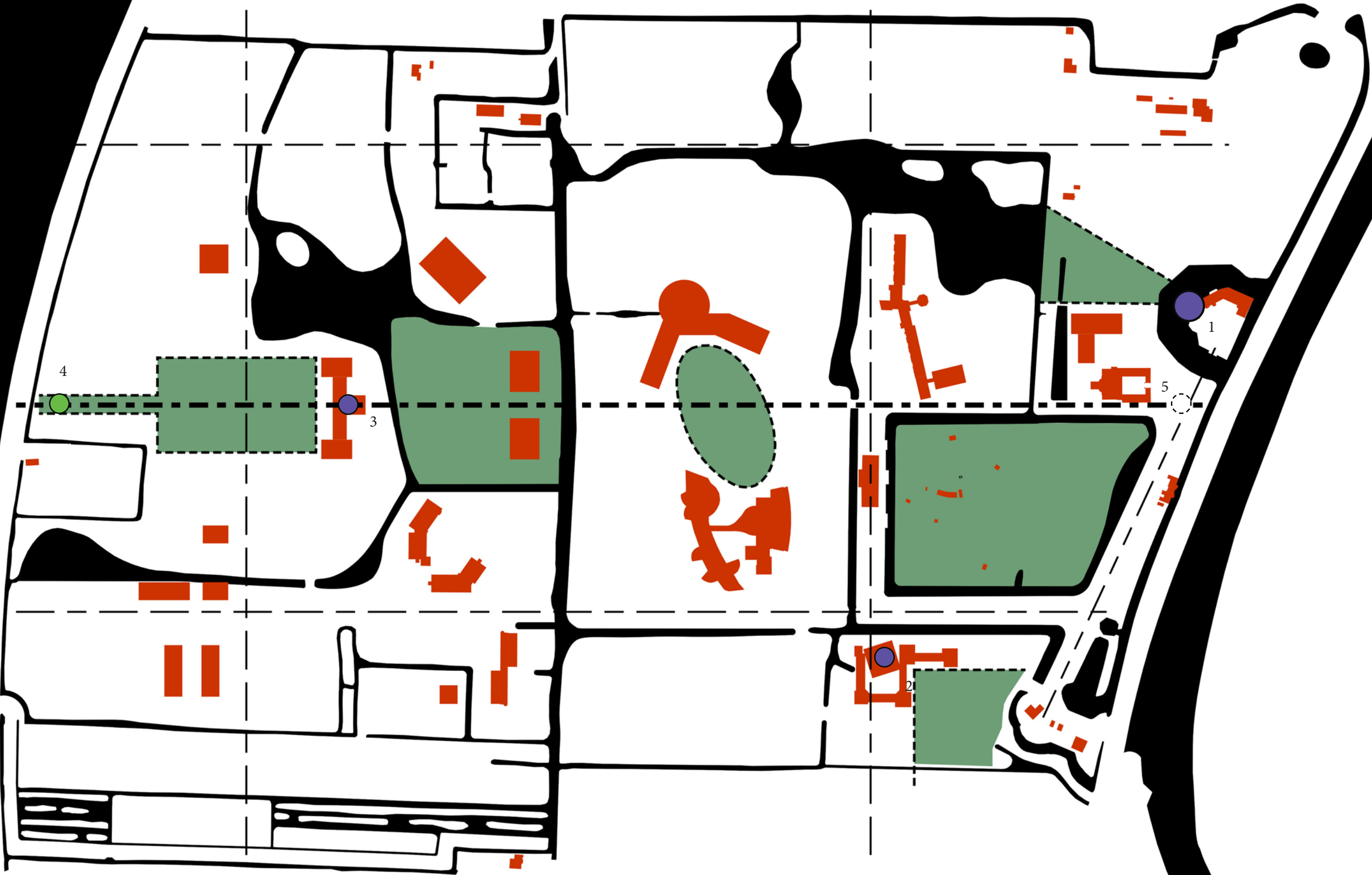
5.3 ALGEMENE BEELDKWALITEIT EN MATERIALISATIE VAN DE ARCHITECTUUR

De volumeopbouw van de gebouwen zijn zorgvuldige gemaakte composities. Veelvuldig wordt gebruik gemaakt van thema's als ritmiek, geleding, tektoniek, symmetrie en verhoudingen om sierlijke, maar monumentale gebouwen te maken met informele kanten. De relatie met het landschap staat steeds centraal en er wordt dus ook extra aandacht gevraagd voor de vormgeving van de relatie tussen binnen en buiten, op de juiste plekken kunnen grote raampartijen de relatie maximaliseren terwijl soms de bebouwing zich terughoudend moet opstellen i.v.m. mogelijke verstoring van ecologische waarden. Getoonde thema's als arcades, gaanderijen, loggia's en daken en dakbeëindigingen verrijken het beeld. Op sommige plekken, met name in het historische deel van de buitenplaats zal dit resulteren in historiserende architectuur, maar elders zijn binnen deze kaders zijn uiteraard moderne uitwerkingen van de gebouwen mogelijk.

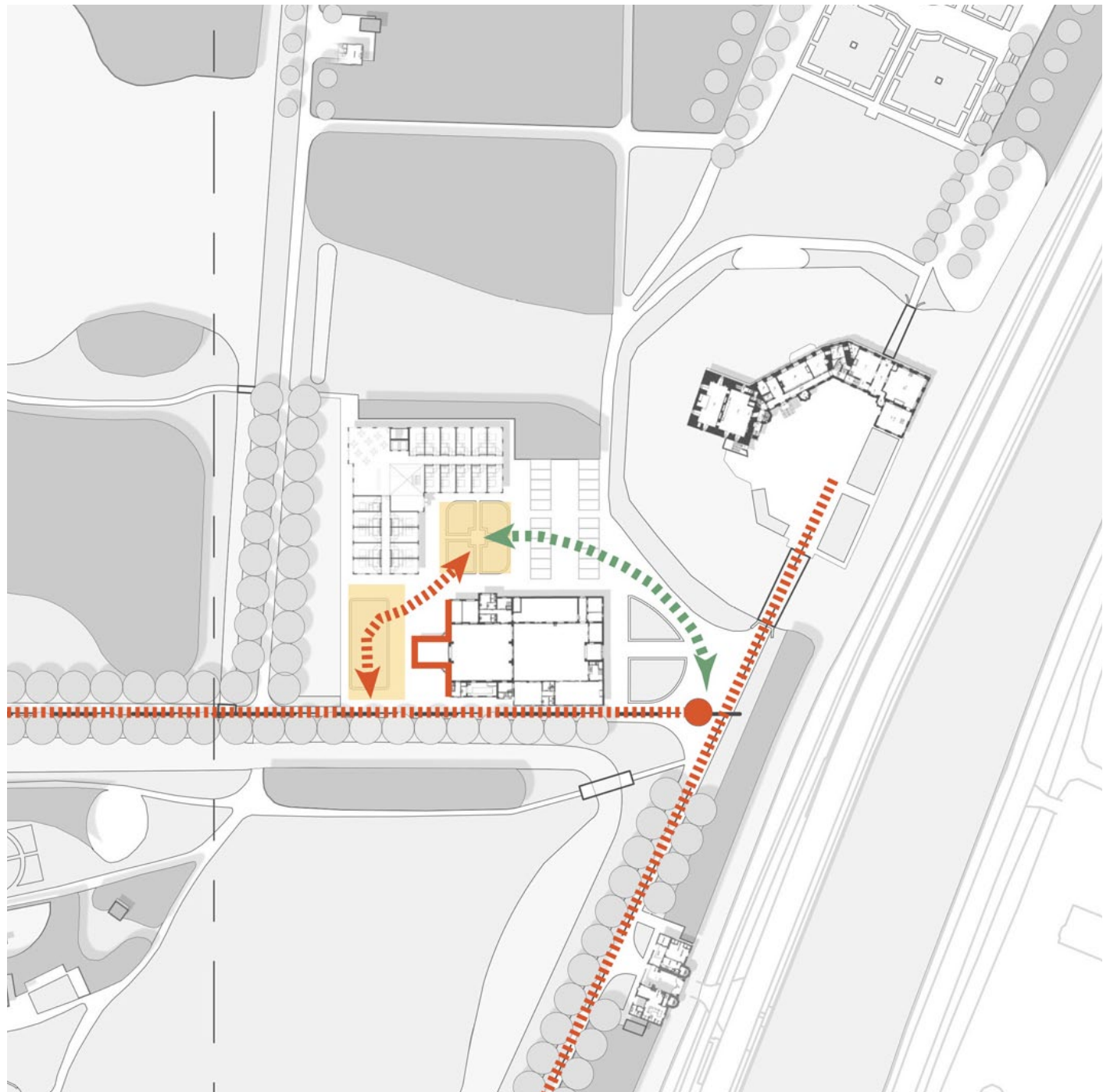
Er worden hoogwaardige steenachtige materialen als baksteen, natuursteen en architectonisch beton gebruikt in een rijke, zorgvuldige detaillering. Er worden gedempte natuurlijke kleuren voorgeschreven die in balans zijn met de omgeving.

Accenten en silhouet

Naast de positie van de bebouwing in het veld en de voor en achtergrond werking worden bepaalde plekken verbijzonderd. Het markeert entrees en zorgt voor oriëntatie op het terrein. Het meest prominent is en blijft het kasteel met toren (1). Een nieuw entreegebouw zal zich ook tonen, maar verder teruggelegen en op een ingetogen wijze als 'bijhuis' op de buitenplaats. Het silhouet zal daarbij opgaan in de coulissen van de bomenrijen, maar mag daar wel iets aan toevoegen (2). Een echt hoogteaccent kan gemaakt worden achter op de campus, waar deze zich opent naar het Kanaal (3). Tenslotte zijn er al tal van landschappelijke accenten aanwezig op het landgoed. Ook de Kanaalzone mag hiermee verrijkt worden. Een punt dat zich hier zeker voor leent is het einde van de as (4) en een subtiële versterking van het begin ervan (5).

Beoogde sfeer:
Hotel met buitenruimte in een monumentale setting

1 Bijgebouw bij de koetshuisvleugel. Maakt ruimte voor de oorspronkelijke ingang voor de koetsen. Met de nieuwe koetshuisvleugel krijgt het complex een tweede voorkant. Deze is qua importantie ondergeschikt aan de monumentale entree van het koetshuis.

2 Door openheid te creëren aan de zuid-westzijde wordt het koetshuis met koetshuisvleugel nadrukkelijker verankerd in het landgoed als geheel. De noord-zuid georiënteerde laan wint hiermee aan importantie. Ook aan de kasteelzijde is meer openheid en ruimte wenselijk. De inrichting van de bestaande parkeerplaats wordt op zorgvuldige wijze in het landschap ingepast en in samenhang met de entree tot het nieuwe hotel ontworpen.

3 De nieuwe “koetshuisvleugel” versterkt de sfeer en uitstraling van het monumentaal ensemble. De architectuur is statig en historiserend van signatuur en heeft een sterke verwantschap met het koetshuis. Een zorgvuldige compositie en fijne, rijke detaillering met steile kappen en dakkapellen versterken dit beeld. Het hoofdvolume is van donkere baksteen met accenten van natuursteen zorgen voor een naadloze inpassing in het landschap.

Beplanting
De bestaande waterloop en oever worden verbreed. Op een flauw talud op de zon georiënteerd een aantrekkelijke en gevarieerde oevervegetatie als sierrand van het terras. De groene omkadering van de zichtlijn over de vijverpartij naar het kasteel is beeldbepalend. Bestaande boombeplanting blijft zo veel mogelijk behouden en waar mogelijk versterkt.

Beoogde sfeer:
Academisch hart van de Universiteit.
De drukste plek van de universiteit, de nucleus van kennisvergaring, uitwisseling, onderzoek en presentatie. Ruim opgezette binnen en buitenplekken waar ook groepen kunnen samenkomen.

1 Een schakering van 3 verschillende volumes maakt ruimte aan de voorzijde om door middel van een gemeenschappelijke ruimte verbinding te maken met het AH- de Rooij onderwijsgebouw; een centraal volume met twee vleugels die door hun horizontale voorkomen zich in het landschap voegen.

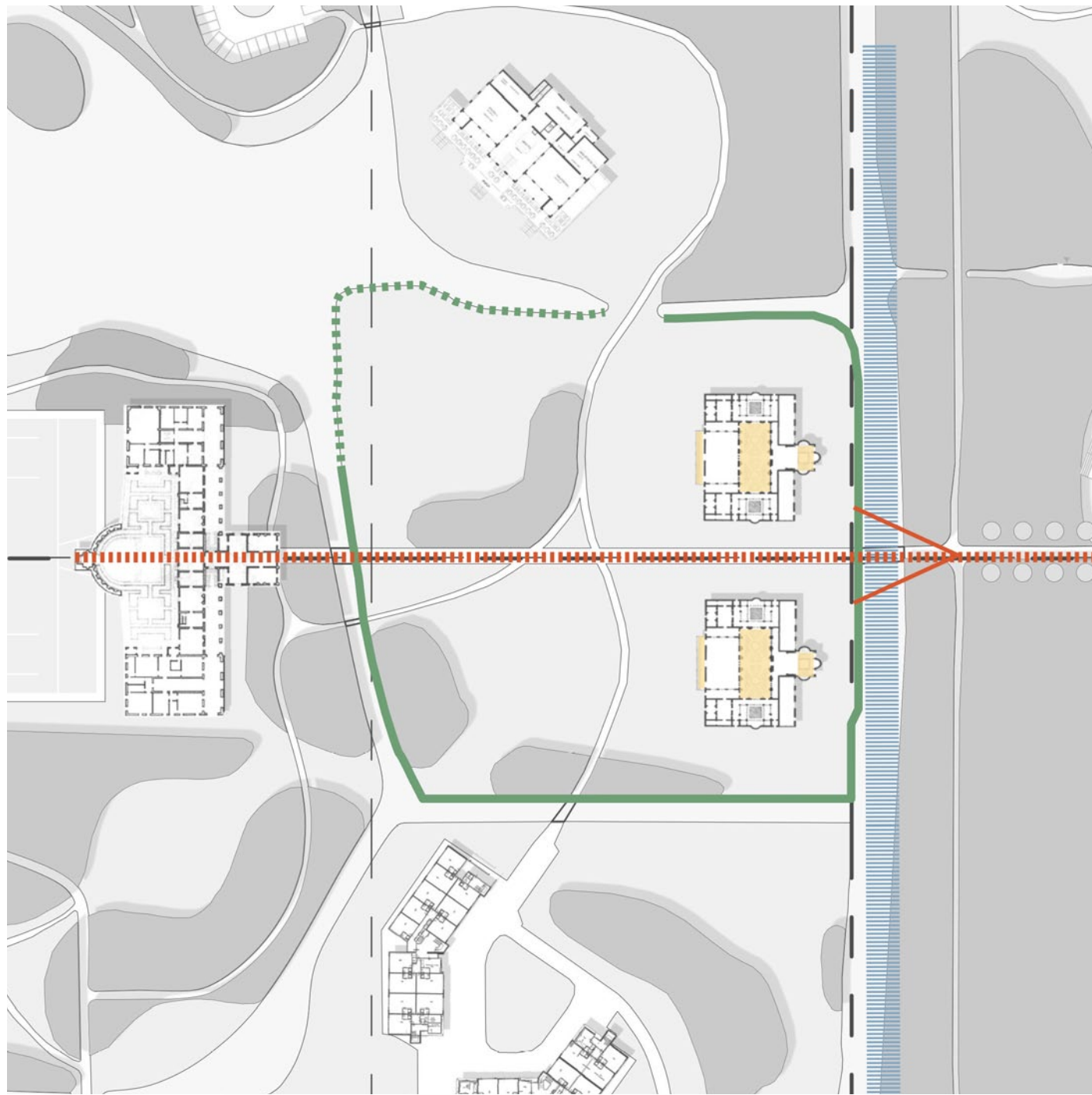
2 Bijzonderheden zoals entreepartijen of arcades en een brede trap worden gemaakt aan de voorzijde, de achterzijde wordt gekenmerkt door terughoudendheid, het ligt als het ware met een tamelijk gesloten rug tegen de flanken van het bos. Dit mede om uitstraling van licht naar boszijde te minimaliseren.

3 het silhouet voegt zich in de omgeving, een dichte rand van parkbos.

Beplanting
Waar nodig wordt de beplantingsrand versterkt door meer variatie in kleur, diepte en textuur aan te brengen. Bijvoorbeeld door het toevoegen van een mantel van decoratieve bloeiende heesters als rododendron of sneeuwbal (Viburnum).

Het grasland in de landschappelijke kamer krijgt een gevarieerd beeld door een veelheid aan verbindingen, wel of niet verhard. De randen van het gras kunnen extensiever beheerd worden en de uitstraling krijgen van een bloemrijk grasland. Hier zullen minder mensen, maar des te meer vogels en vlinders te zien zijn.

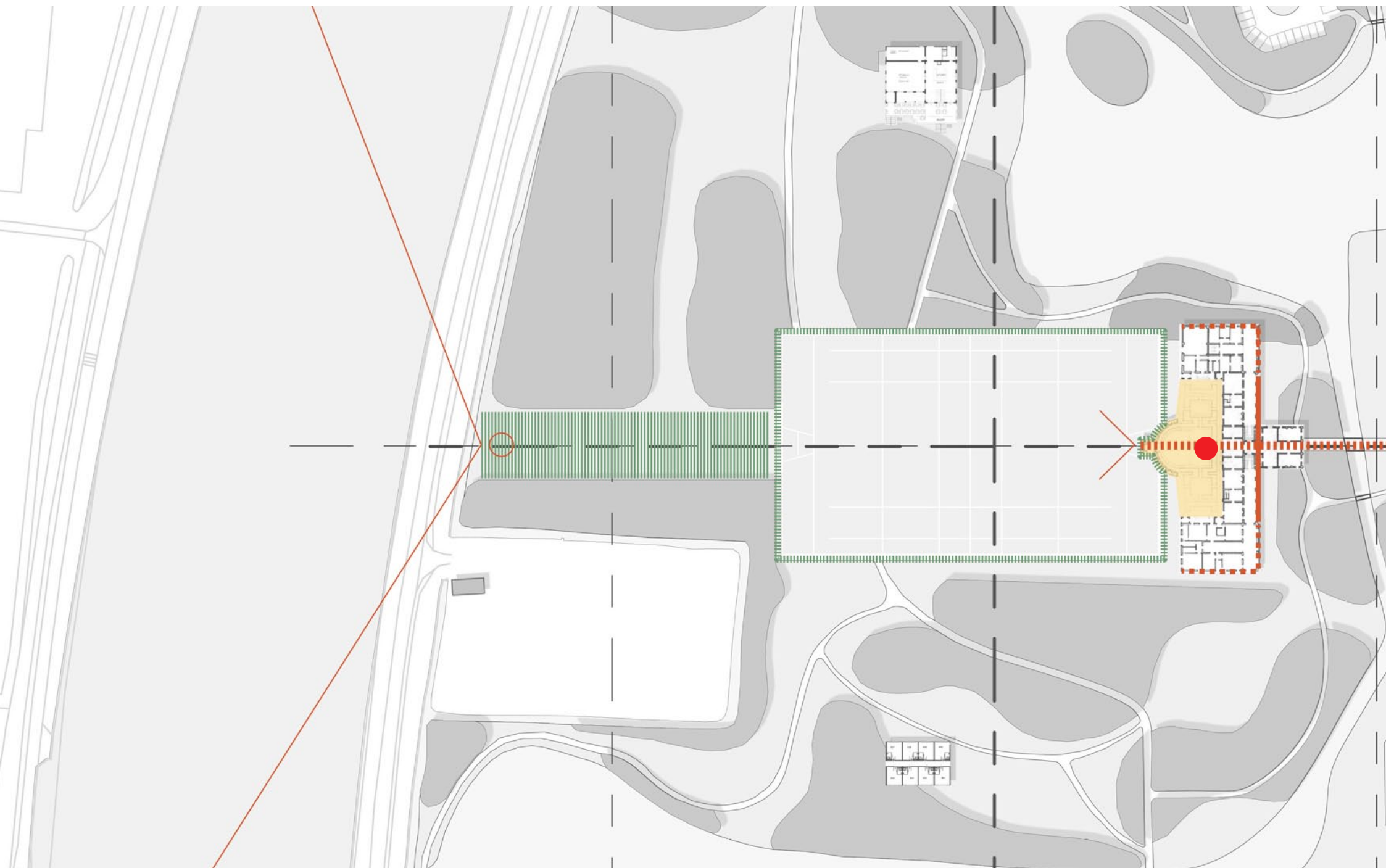
Beoogde sfeer:
Een centraal gelegen publieksplek die uitnodigt tot ontspanning, een informeel verblijf, zichtbaar en monumentaal. Tevens entree naar de kanaalzone / vijver / campus.

1 De twee symmetrische gebouwdelen liggen met het front aan de ontginningsas. De voorzijde ligt symmetrisch in de centrale as, is uitnodigend maar stringent en monumentaal van aard.

2 Naast een formele voorkant kent het gebouw een zachte achterzijde. De schakering van de volumes is hier vrijer, er is ruimte om terrassen te maken en een front aan de vijver. De terrassen verbinden landschap met gebouw, binnen met buiten.

3 Het accent ligt in het maken van de entree aan de as. Dit kan zowel gebouwelijk als landschappelijk worden geënceneerd.

Beoogde sfeer
Een gebouw als accent aan het einde van de as, maar ook een plek die zich opent naar het AmsterdamRijnKanaal. Het gebouw biedt ruimte voor vertier, sociëteitsgebeuren, sport en ontspanning.

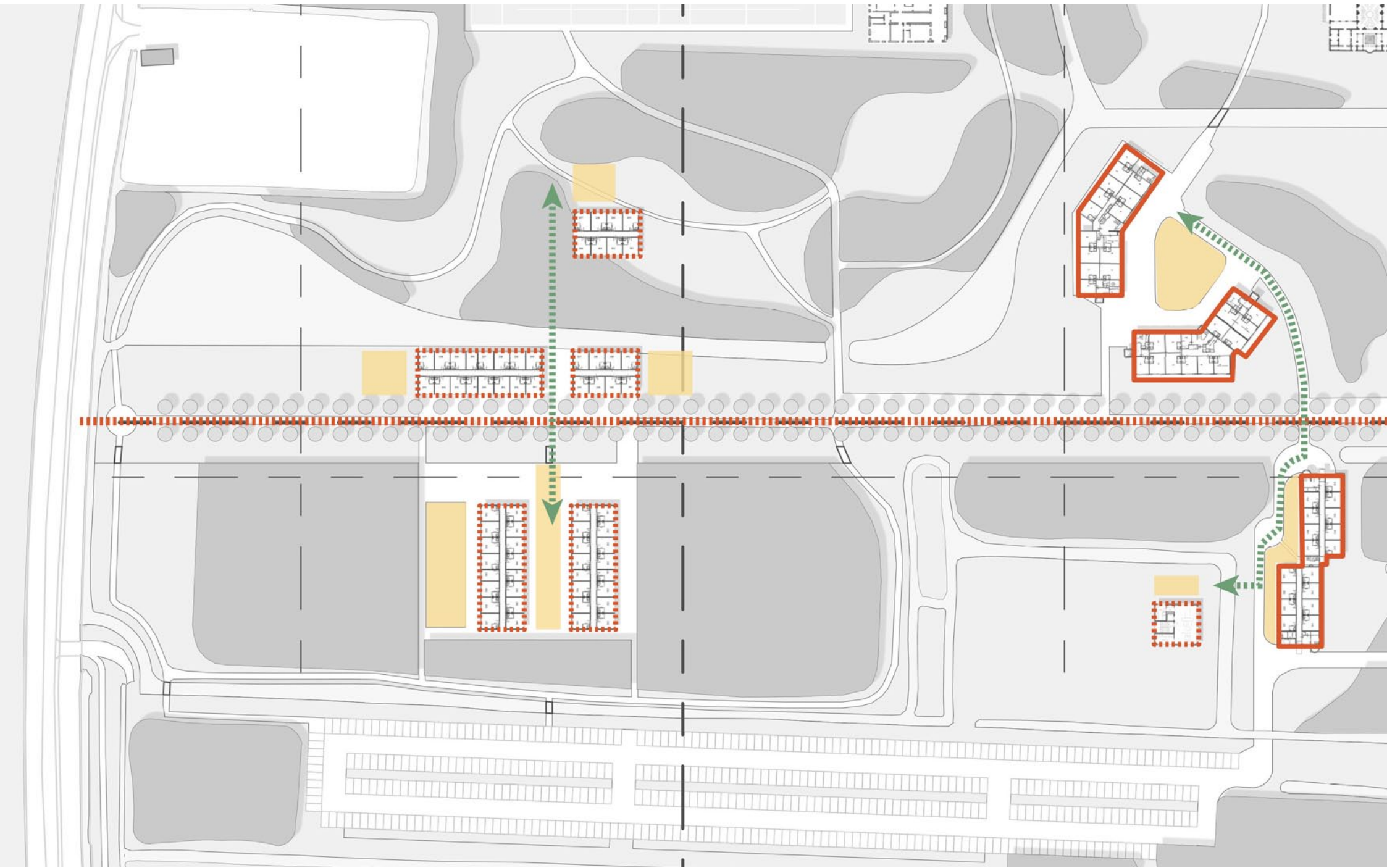
1 Het gebouw heeft een font midden in de as en geeft Nyenrode ook aan de westzijde een gezicht. Het gebouw staat formeel in de as, aan de vleugels is de vormtotaal flexibeler van aard. Deze gaan mogelijk een relatie aan met de vijver of het bos.

2 Het bos maakt de coulissen voor het gebouw en omarmt dit. Een belangrijke ingreep is het openen van de as naar het AmsterdamRijnKanaal, een smalle, langgerekte open ruimte waarin ook het rugbyveld wordt opgenomen. Daar waar de as op het grootste deel van het terrein verhard is, kan deze hier overgaan in halfverharding of groen.

3 Een hoogteaccent is mogelijk in het hoofdgebouw als herkenningsteken of oriëntatiemiddel aan de as. Een landschappelijk accent zou het einde van de as sieren, waardoor deze gemarkeerd wordt als uitzichtpunt aan het Kanaal.

Beplanting
De open ruimte krijgt de sfeer en uitstraling van een sportweide. Op een relatief intensief beheerd grasveld kunnen een reeks aan sporten plaatsvinden.

Beoogde sfeer:
Wonen in clusterachtige bebouwing in het groen

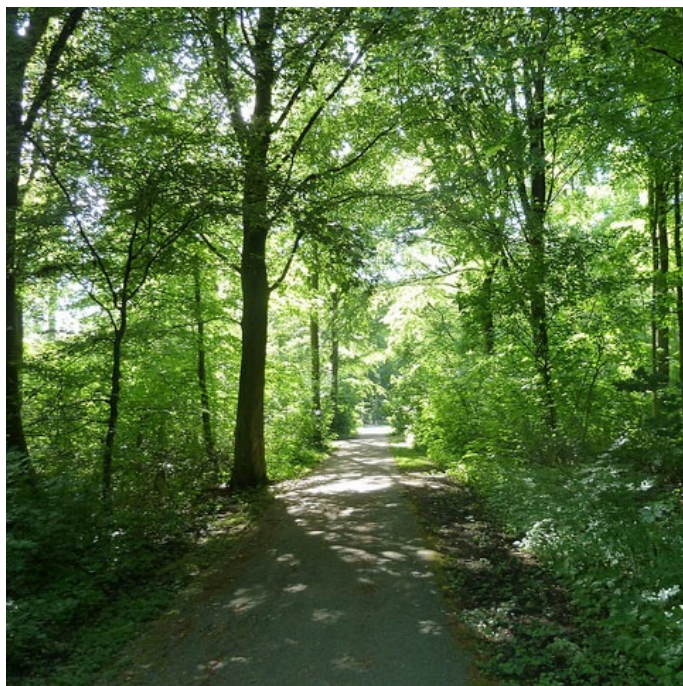
1 Transformatie van de huidige jaren 70 wijk: daar waar deze woningen gegroepeerd worden rondom een ruimte, nemen de nieuwe objecten een plek in in de ruimte, in het bos. Deze objecten staan in een samenhangende configuratie in het landschap.

2 Gebouw en landschap versmelten. De gebouwen nemen een ondergeschikte plek in in het bos, aan het water of bloemenweide.

3 Verbijzonderingen zijn hier gelegen in het maken van subtiële buitenruimtes, balkons en terrassen.

Beplanting
Conform bestaand: bos en bloemenweide

Beoogde sfeer:
Een parkachtige setting met de vijver als middelpunt. Daar rondom ruimte voor sport en spel: rugby, hockey, tennis aaneengeregend door een joggingrondje.

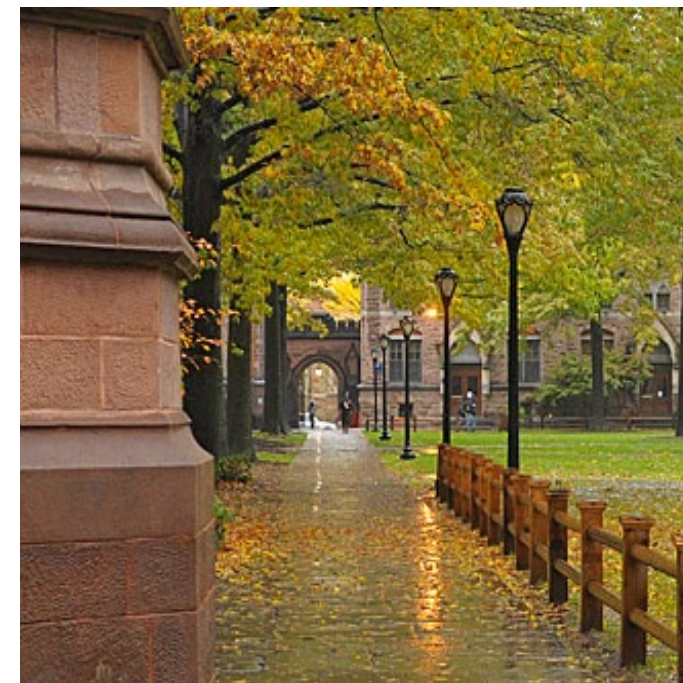
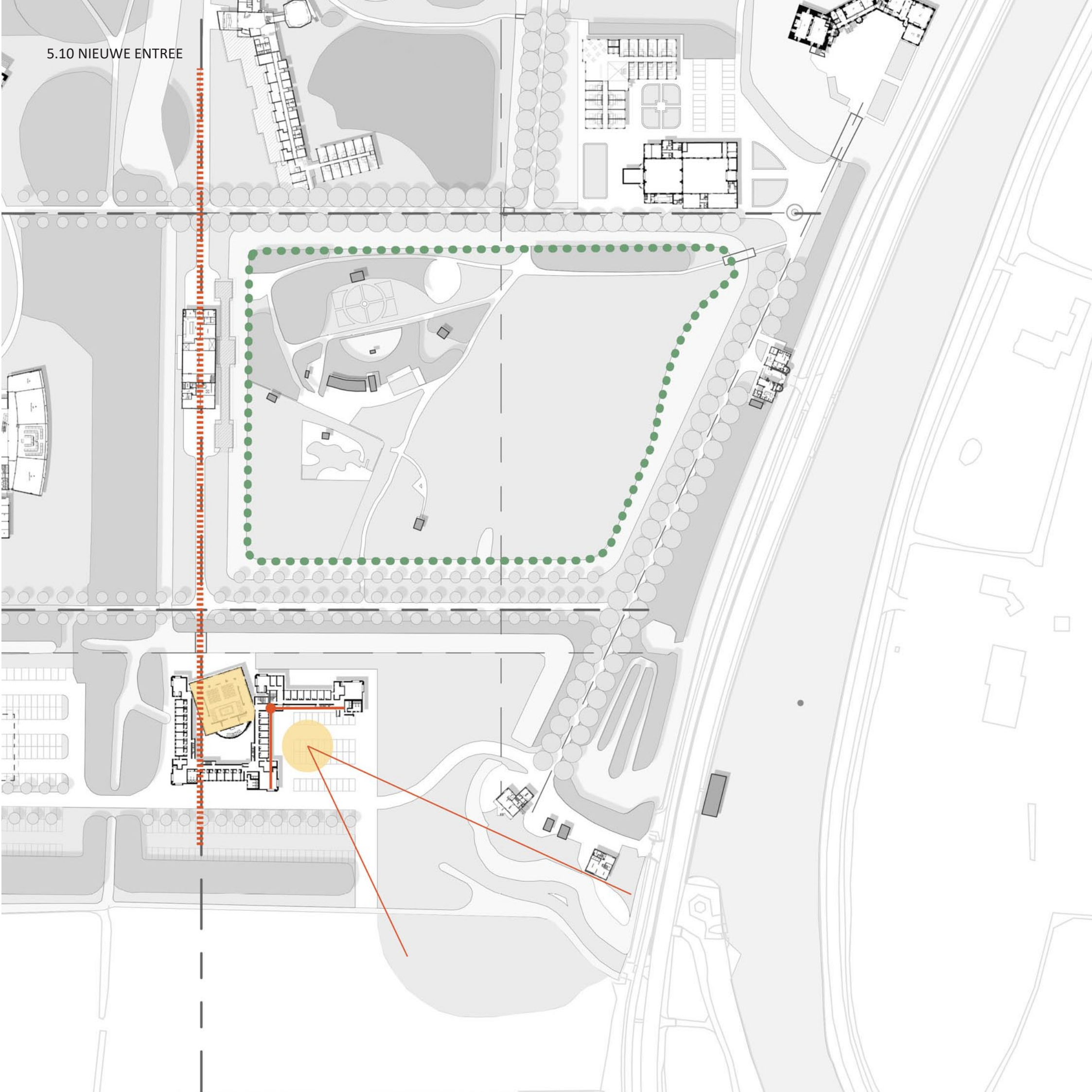
1 Paviljoens worden op indirecte wijze gepositioneerd aan het water.

2 De paviljoens zijn als folly's aan het water: een verbijzondering in de parkachtige encenering.

3 Geen accenten, maar mooi uitgevoerde objecten die met subtiele overgangen worden verknoot aan het landschap, een lichtere architectuur die loskomt van de omgeving is voorstelbaar.

Beplanting
Een afwisseling van dicht bos met openheid en doorzichten aan het water.

Beoogde sfeer
Komen en gaan, ontvangst. Het nieuwe visitekaartje van Nyenrode.

1 Deze schakering van volmes maakt enerzijds een uitnodigend gebaar naar buiten en pakt ook de aslijn op aan de binnenzijde. Het maakt ruimte voor entree, zowel infrastructureel, het voorrijden en afzetten, als ook de binnenkomst. Het fungeert als een schakel van buiten naar binnen en begeleidt in het verdere vervolg op het landgoed.

2 De voorgrond heeft een zeer hoge cultuur historische waarde, de achtergrond wordt gemaakt door de hoge bomenrijen. Het gebouw voegt zich tussen dit silhouet en verrijkt dit op een respectvolle wijze.

3 Het gebouw is ingetogen maar zichtbaar vanaf de weg als bijhuis op de buitenplaats, ondergeschikt aan het kasteel Nijenrode. Het is verfijnd, rijk en verzorgd door een ritmische geleding en een voornamelijk horizontaal gebaar met mogelijk een subtiel hoogteaccent dat past binnen het groene silhouet. Het gebouw is gelegen in het vanaf de Vecht zichtbare deel waarmee een zorgvuldige architectuur refererend aan de architectonische thematieken van de historische bebouwing aangehaald moeten worden.

Beplanting
Aan de buitenzijde bepaalt een plas-dras zone met rietvegetaties het beeld. De bestaande dichte onderbegroeiing langs de wetering wordt verwijderd. In de toekomst schemert, komend over de provinciale weg, mogelijk onder de laanbeplanting de openheid van het hertenkamp door.
Met een binnenhof positioneert het entreegebouw zich eveneens aan het hertenkamp. Samen met de vernieuwing van de buitenruimte rondom het repro gebouw met een houten terras en een veranda, vrij van autoverkeer en parkeren, maakt het entreegebouw het rondje rond deze rustplek af.

COLOFON

CONTACTPERSONEN

NYENRODE
Pieter-Jan Benes
E p.j.benes@nyenrode.nl
T 0346 29 14 53

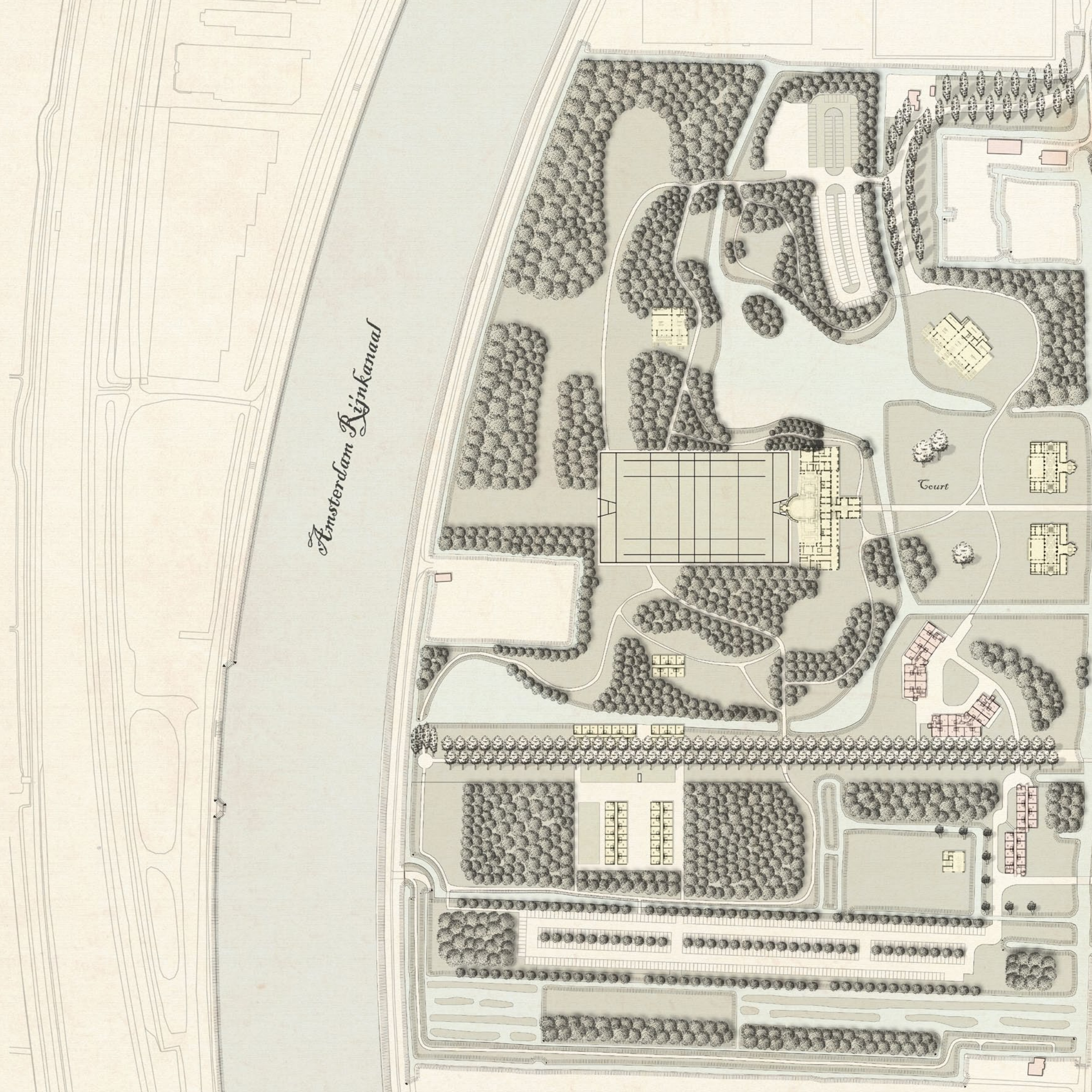
GEMEENTE STICHTSE VECHT
Hugo Steutel
E hugo.steutel@stichtsevecht.nl
T 0346 25 48 23

JCAU
Jo Coenen
E jcau@jocoenen.com
T 020 530 70 10

22 september 2017

© JCAU

Amsterdam Rijnkanaal